№ 10/1958. Ålands landskapsstyrelses framställning till Ålands landsting med förslag till motorfordonslag för landskapet Åland.

Den i riket den 29 mars 1957 utfärdade lagen om vägtrafik (FFS 143/57) har efterföljts av en förordning om vägtrafik av den 4 oktober 1957 (FFS 331/57) och en motorfordonsförordning av samma dag (FFS 330/57). De två förstnämnda författningarna komma i landskapet att motsvaras av landskapslagen om vägtrafik i landskapet Åland, antagen av Landstinget under höstsessionen 1957. Vissa stadganden i lagen om vägtrafik utelämnades dock för att införas i den landskapslag om motorfordon, som Landstinget hemställde om i samband med beslutet att antaga landskapslagen om vägtrafik.

Denna framställning avser att komplettera lagstiftningen enligt Landstingets hemställan. Till lagstiftningen på detta område hör ytterligare en mängd detaljbestämmelser, såsom stadgandena om vägmärken, de närmare föreskrifterna om bilars utrustning och bestämmelserna om trafikavgifter. Avsikten är att utfärda dessa bestämmelser i form av landskapsförordningar. Till dess så sker, bli de gällande besluten i kraft. I riket motsvaras denna del av lagstiftningen av kommunikationsministeriets beslut, t.ex. FFS 384/57 och 392/57.

I jämförelse med landskapslagen om trafik med motorfordon i landskapet Åland av den 5 april 1949 (13/49) är förslaget betydligt mera detaljerat. Förslaget bygger på rikets förordning utan större avvikelser. Redaktionella ändringar ha dock införts rätt ofta och vissa uteslutningar ha också varit påkallade. Enhetlighet med rikets lagstiftning har eftersträvats, då den tilltagande turisttrafiken fordrar det för att svårigheter skola undvikas. Då dessutom största delen av bilparken i landskapet inköpes från fastlandet, är den redan från början utrustad med där föreskriven utrustning. De bilar återigen, liksom motorcyklar och mopeder, som införas till landskapet direkt från utlandet, säljas ofta i andra hand till fastlandet, och måste därvid förses med där föreskriven utrustning. Den i riket föreskrivna utrustningen är dessutom, så långt motorfordonsförordningen reglerar densamma, nödvändig ur trafiksäkerhetssynpunkt.

Lagförslaget har beretts i en kommitté, bestående av landskapssekreteraren Rolf Sundman, biträdande landskapssekreteraren Runar Franzén och bilbesiktningsmannen Rainer Mattsson. Kommittén har under behandlingen hört sakkunniga, Landskapsstyrelsen har endast i några enskildheter funnit anledning att frångå kommitténs förslag.

Detaljmotivering.

3 §. År 1953 infördes, genom en ändring av 1949 års motorfordonslag (18/53), i landskapet den avvikelsen från rikets stadganden, att i personbil endast antalet passagerare i framsätet specificeras medan i baksätet och på uppfällbara säten så många passagerare fick upptagas, som det var tillrådligt med hänsyn till förarens rörelsefrihet och trafiksäkerheten i övrigt. Detta system har i praktiken visat sig ändamålsenligt, varför definitionerna i 3 § ändrats med beaktande härav. En totalvikt om 2.600 kg såsom gräns också för personbilar kunde icke tillämpas, då det finns personbilar med större totalvikt. I riket har i den nya förordningen införts en ändring, som i viss mån motsvarar 1953 års ändring här. Enligt 38 § 2 mom. är nämligen 30 procents överbelastning med passagerare tillåten i bil. Den i landskapet tillämpade regeln är dock smidigare, varför regeln om 30 procents överbelastning här föreslagits att tillämpas endast på buss.

I övrigt är att märka, att begreppet kombinerad bil försvunnit och att det i lagen om extra skatt på personbilar och motorcyklar (FFS 244/57) använda begreppet personpaketbil icke upptagits i motorfordonsförordningen och icke heller i föreliggande förslag. För moped användes i riket benämningen 'motorvelociped'. Landstinget godkände dock senaste höst benämningen moped i vägtrafiklagen, varför samma benämning kommit till användning i förslaget.

4 §. Här återfinnas de i motorfordonsförordningens 11 § intagna definitionerna. Då benämningarna egenvikt, bärförmåga, totalvikt, axeltryck och boggietryck användas också för andra fordon än bilar, har det ansetts lämpligast att taga in defintitionerna under de allmänna stadgandena.

7 §. Stadgandet motsvarar 5 § i rikets vägtrafiklag (FFS 143/57).

8 §. I stället för benämningen besiktningsman föreslås 'trafikinspektör' medan biträdande besiktningsman här skulle kallas besiktningsman. Benämningen trafikinspektör anses bättre motsvara arbetsuppgifterna för landskapets besiktningsman, som ju också äger fungera som inspektör för landskapets motorbåtar och färjor. I Sverige användes benämningen bilinspektör. Tillsvidare bör i landskapet en heltidsanställd trafikinspektör och en för en kortare tid förordnad besiktningsman förslå för de avsedda arbetsuppgifterna.

11 §. I 12 § 2 mom. motorfordonsförordningen föreskrives såsom obligatorisk utrustning "nödig växellåda". På sakkunnigkommitténs förslag har i förslaget i stället införts "frikoppling", då ur trafiksäkerhetssynpunkt frikoppling är nödvändig men icke växellåda. Såsom

obligatorisk utrustning har föreskrivits störningsskydd för tändningssystemet, då det visat sig, att radiomottagning från frekvensmodulerade sändare (UKV- och televisionssändare) störes av motorfordonen. Kostnaden för sådant störningsskydd är ringa. Vidare föreslås taxameter såsom obligatorisk utrustning för taxibil. Mom. 3 har omredigerats med tanke på, att en del av bils ursprungliga utrustning skymmer sikten samt att den hos oss och i Sverige använda gula taxiskylten bakom backspegeln skall kunna tillåtas av landskapsstyrelsen. I 6 mom. ha orden "genom upphettning eller eljest" uteslutits, då iståndsättande av delar genom upphettning blott i få fall kan anses äventyra säkerheten och stadgandet sålunda icke är fullt klart.

12 §. Stadgandet har förenklats och omstiliserats. Motorfordonsförordningens motsvarande stadgande (§ 13), som ytterligare kompletteras av § 27 i kommunikationsministeriets beslut (FFS 392/57) innehåller en sådan mångfald av förutsättningar för att en bristfällighet skall kunna lämnas obeaktad, att det ställer sig svårt för en trafikpolis eller -inspektör att avgöra, om lagrummet är tillämpligt eller icke.

13-14 §§. Stadgandena om den nyinförda typbesiktningen ha införts oförändrade. Denna besiktning kommer att verkställas i Helsingfors av en därtill av kommunikationsministeriet förordnad besiktningsman.

19-27 §§. I landskapet ombesörjer landskapsstyrelsen registreringen av motorfordon medan beskattningen av dem åligger länsstyrelsen. Särskilda ändringar påkallas härav i stadgandena om bils registrering.

Igenkänningsmärkena för bilar ha hittills anskaffats av landskapet, som tilldelat motorfordonsägarna sådana efter registreringen mot fastställd avgift. Detta system skulle tillsvidare bibehållas, men sedan en tid tillbaka undersöker landskapsstyrelsen möjligheterna att övergå till det svenska systemet. I Sverige får nummerbrickor, som där kallas registreringsskyltar, inköpas i affärerna. Skyltarna tillhandahållas med lösa siffror och bokstäver av lättmetall eller plast, som bilägaren själv kan fästa på plåten. Förutom att härigenom vinnes i enhetlighet och prydlighet, kan utbyte av skadad nummerbricka på det sättet ske snabbare än hos oss. Särskilt på lastfordon skadas nummerbrickorna lätt vid manövrering på trånga byggnadsplatser.

Stadgandena om provnummerskylt föreslås något uppmjukade i jämförelse med rikets stadganden.

28-34 §§. Enligt den tidigare i riket gällande bilförordningen (FFS 349/48) gällde i landskapet utfärdat körkort endast för körning i privat trafik på fastlandet (§ 29 mom. 1). Med anledning av detta

stadgande vände sig landskapsstyrelsen till kommunikationsministeriet med anhållan om, att den nya motorfordonslagstiftningen skulle uppgöras med beaktande av, att i landskapet utfärdat körkort borde gälla i riket på samma sätt som i landskapet. I motorfordonsförordningen har också intagits ett stadgande om, att så numera skall vara fallet (34 §). Med anledning härav anser landskapsstyrelsen, att stadgandena om förutsättningarna för erhållande av körkort och om körkortens giltighet böra vara sakligt lika som i riket. Den ålder, då läkarintyg skall presteras vid förnyelse av körkort, har dock höjts till 60 år. Ytterligare har i § 30 mom. 8 föreskrivits, att körkortsaspirant skall äga kännedom om också i riket gällande trafikbestämmelser, närmast med tanke på sådana bestämmelser, som icke intagas i landskapslagen, t.ex. stadganden berörande spårvagns- och järnvägstrafik. 34 § i förslaget medför ömsesidighet beträffande körkortens giltighet.

37 §. Stadgandet i 2 mom. har ändrats så, att i buss på ordinarie tur passagerare kan fordra, att radion skall stängas av. I 5 mom. har "fulla gasbehållare" ändrats till "gasbehållare", då en tom gasbehållare i regel är explosionsfarlig. Stadgandena om forsling av gods med buss i särskild godsavdelning eller utanför karosseriet har ansetts höra till specialbestämmelserna om buss. Mom. 6 har strukits, då det icke kan anses riktigt att nedväxling i medlut förbjudes. Den i § 2 landskapslagen om vägtrafik i landskapet Åland intagna allmänna regeln bör medföra, att bussförare icke kopplar ur motorn i utförsbacke på sådana vägsträckor, där det kan medföra fara.

38 §. Hänvisas till motiveringen för § 3.

42 §. Med hänsyn till att många mopeder införas till landskapet direkt från Sverige och då typskylt icke anses nödvändig tillsvidare, har stadgandet härom ändrats så, att landskapsstyrelsen berättigats utfärda bestämmelser om typskylt ifall behov härav kommer att föreligga.

46 §. Enligt motorfordonsförordningen får passagerare icke befordras med invalidcykel, Landskapsstyrelsen har dock ansett lämpligast tillåta detta i det fall att invalidcykelns konstruktion gör det möjligt. Om invaliden icke själv kan taga sig i eller ur fordonet, kan det vara honom till hjälp, om han kan medföra en passagerare i fordonet.

47-54 §§. Bestämmelserna om traktor i motorfordonsförordningen äro begränsade till vad trafiksäkerheten fordrar. Ehuru här icke är fråga om sådan trafik, som bör regleras möjligast enhetligt, medföra stadgandena om obligatorisk försäkring för traktor, att registrering av traktor måste fordras också här. Bestämmelserna om traktorkörkort äro något uppmjukade i landskapsstyrelsens förslag såtillvida, att traktorkörkort

utan särskilda skäl kan utfärdas åt 15-åring; likväl bör körkortets giltighet för person, som icke fyllt 16 år, begränsas till hemkommunen.

65 §. Definitionen för yrkesmässig trafik har ändrats och förtydligats. Uttryckligen bör utsägas, att uthyrning av bil jämte förare anses vara yrkesmässig trafik medan uthyrning av endast bil faller utom den yrkesmässiga trafiken, såsom också hittills varit fallet. Biluthyrningen räknas icke till reglementerade näringar och förutsätter alltså endast näringsanmälan.

66-73 §§. Genom att landskapsstyrelsen här kommer att motsvara såväl länsstyrelse som kommunikationsministerium vid behandlingen av linjetillstånd, har förfarandet kunnat förenklas. Körningsåret skulle enligt motorfordonsförordningen räknas för persontrafik från 1 juni till 31 maj och för godstrafik sammanfallande med kalenderåret. För landskapets del har gemensamt körningsår från 1 juni till 31 maj för vartdera slaget ansetts vara lämpligt. Med hänsyn till turisttrafiken under sommaren är 1 juni en lämplig tidpunkt för körningsårets början.

74-78 §§. Sakkunnigkommitten har sorgfälligt prövat frågan om trafikområdena för beställningstrafiken i landskapet. Ur allmänhetens synpunkt vore det till fördel, om hela landskapet utgjorde ett enda trafikområde i stället för att nu Mariehamn utgör ett och landsbygden ett annat trafikområde. Ett gemensamt trafikområde skulle möjliggöra utjämnande av de trafiktoppar, som nu förekomma, än inom det ena och än inom det andra området. I synnerhet i Mariehamn leder turisttrafiken sommartid till att taxistationen, som icke kan dimensioneras endast med beaktande av denna korta säsong, lätt blir överbelastad. Också lastbilarna i staden kunna då och då vara för få till antalet, i synnerhet vid lastning och lossning av båtar.

Kommitten har hört Mariehamns Åkeriförening, Ålands yrkesbilägareförening samt polisinrättningen och magistraten i Mariehamn och voro utlåtandena positiva för en ändring till ett trafikområde, med undantag av utlåtandet från Mariehamns Åkeriförening, vilken befarade, att yrkesbilisterna i staden skulle bli lidande på ändringen. Ehuru kommitten icke var övertygad av de skäl Mariehamns Åkeriförening anförde, ansåg kommitten dock, att ändringen måhända icke borde genomföras ännu. Landskapsstyrelsen ansåg emellertid, att en sådan ändring redan nu kunde införas, att tillstånd för såväl stad som landsbygd beviljas av landskapsstyrelsen, varigenom landskapsstyrelsen finge möjlighet att utan lagändring genomföra reformen. Genom att landskapsstyrelsen fastställer trafikområdena, kan tillsvidare staden och landsbygden utgöra särskilda trafikområden, men då det befinnes lämpligt, kan ändring till ett enda

område ske. Främst talar enligt landskapsstyrelsens åsikt för ett sådant förslag den omständigheten, att det är opraktiskt att ett så litet område som landskapet skall delas upp i två områden, i synnerhet som en stor del av körningarna antingen börja eller sluta i Mariehamn. Vid lastning och lossning av båtar och andra trafiktoppar vore systemet mycket smidigare.

Med den ståndpunkt landskapsstyrelsen intagit bör i förhållande till motorfordonsförordningen den ändringen göras, att trafiktillstånden i staden icke beviljas av polisinrättningen i Mariehamn utan av landskapsstyrelsen och att maximiantalet trafiktillstånd i staden samt trafiktaxorna därstädes liksom för landsbygden skulle fastställas av landskapsstyrelsen.

79-84 §§. Stadgandena om internationell trafik ha väsentligen förkortats men torde ha samma sakliga innebörd som motsvarande stadganden i motorfordonsförordningen.

85 §. I denna paragraf ha de allmänna straffsatserna för brott mot landskapslagens stadganden intagits medan beträffande de grova trafikbrotten hänvisning göres till landskapslagen om vägtrafik i landskapet Åland, där stadganden om dessa brott äro intagna. Såsom en nyhet i jämförelse med tidigare lagstiftning i ämnet må påpekas paragrafens andra moment, enligt vilket ringa förseelse numera icke med nödvändighet medför åtal utan må antecknas blott i körkortet.

86 §. I landskapslagen om vägtrafik i landskapet Åland intogos bestämmelserna om indragning av körkort i samband med straffdom. I föreliggande förslag ingå stadgandena om indragning i administrativ väg. Denna skulle numera ankomma på polismyndighet i stället för på landskapsstyrelsen. Besvär över polismyndighets beslut anföras enligt 87 § hos länsstyrelsen.

89 §. Då en bestämt tidpunkt för landskapslagens ikraftträdande är nödvändig, föreslås den 1 oktober 1958 såsom lämplig tidpunkt. De flesta ändringarna i förhållande till tidigare gällande lag skulle dock genomföras först under år 1959 och om komplettering av fordonens utrustning skulle landskapsstyrelsen förordna närmare. Vissa stadganden i motorfordonsförordningens motsvarande paragraf ha kunnat uteslutas, då de icke äro behövliga här (punkterna b, c, g och k). Beslutet om konstruktion och utrustning av buss och kombinerad bil (31/51) skulle tillsvidare bli gällande. Beslutet är till vissa delar föråldrat och kommer att helt eller delvis förnyas. På grund av den i 88 § intagna

fullmakten skulle landskapsstyrelsen utfärda de närmare föreskrifter, som erfordras för landskapslagens verkställighet, i form av landskapsförordning, varvid ministeriets för kommunikationsväsendet och allmänna arbetena beslut om verkställighet av motorfordonsförordningen (FFS 392/57) skulle tagas till förebild.

Med stöd av det ovan anförda får landskapsstyrelsen vördsamt förelägga Landstinget till antagande nedanstående

Motorfordonslag
för landskapet Åland.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna stadganden.

1 §.

Denna landskapslag gäller fordon och anordningar, som gå eller framföras med maskinkraft, samt deras användning på väg, som nämnes i 2 §, med undantag för fordon och anordningar på skenor.

2 §.

I denna landskapslag avses med:

a) väg, såsom allmän benämning, allmän och en-skild väg, gata, torg, gränd, gång, bro och annan väg eller område, som äro upplåtna för allmän samfärdsel eller allmänt nyttjas för samfärdsel;

b) motorfordon varje fordon eller anordning, som framdrives med egen motor och är avsedd för färd på väg;

c) motordriven anordning fordon eller anordning, som framdrives med egen motor och framföres på väg endast för arbete på vägen eller vid överflyttning från en arbetsplats till en annan och vars konstruktion avser en körhastighet om högst 10 km i timmen; samt

d) släpfordon varje fordon eller anordning, som drages av motorfordon eller av motordriven anordning.

3 §.

Motorfordon:

1. Med bil avses motorfordon med minst tre hjul eller band, byggt huvudsakligen för befordran av personer eller gods eller båda, försåvitt fordonet icke jämlikt 2 mom. bör betraktas såsom motorcykel.

a) Personbil är en huvudsakligen för personbefordran avsedd bil, som icke, enligt vad nedan stadgas, skall anses som buss, eller vilken, då bilen är avsedd även för godsbefordran, har en totalvikt om högst 2.600 kilogram.

b) Paketbil är en för godsbefordran avsedd bil med högst 2.600 kilograms totalvikt.

c) Lastbil är en för godsbefordran avsedd bil, vars totalvikt överstiger 2.600 kilogram.

d) Specialbilar äro för särskilda specialupppgifter avsedda och för sådana ändamål byggda och utrustade bilar, såsom brand-, ambulans-, lik-, bogser-, service- och husbilar samt med dem jämförbara bilar, vilka icke

höra till andra kategorier, samt på bilunderredan byggda arbetsmaskiner.

e) Buss är en för personbefordran avsedd bil, utrustad för flera än åtta personer utom föraren såsom därom är särskilt stadgat eller en för person- och godsbefordran avsedd bil med plats för minst tre personer utom föraren och med en totalvikt, som överstiger 2.600 kilogram. Trådbuss är en med elektricitet från lyftledningar driven buss.

2. Motorcykel är ett tvåhjuligt motorfordon med eller utan löstagbar sidvagn. Till motorcyklar hänföras även trehjuliga motorfordon, vilkas egen vikt icke överstiger 300 kilogram, ävensom

Invalidcyklar, varmed avses för invalider specialbyggda motorcyklar.

3. Moped är en med högst 50 kubikcentimeters förbränningsmotor och pedaler försedd cykel, vars egen vikt icke överstiger 50 kilogram och vars konstruktion avser en högsta körhastighet av 30 kilometer i timmen.

4. Traktor är ett motorfordon, som är byggt huvudsakligen för att driva eller draga arbetsredskap eller andra fordon.

5. Motorredskap är redskap eller anordning, som rör sig med egen motor och vars konstruktion avser en högsta körhastighet, som överstiger 10 kilometer i timmen, såframt det icke enligt 1 mom. d punkten av denna paragraf bör anses såsom specialbil.

6. Motorsläde är ett uteslutande med medar försett motorfordon, som är byggt för färd på is och i snö.

Motordrivna anordningar:

7. Till motordrivna anordningar hänföras vägmaskiner och med järnhjul eller -band försedda traktorer, skördetröskor, även om deras konstruktion avser en högsta körhastighet, som överstiger 10 kilometer i timmen, så ock arbetsmaskiner och anordningar, som gå med motor och äro avsedda att styras av gående.

Släpfordon:

8. Släpvagn är ett för person- eller godsbefordran eller för turiständamål byggt släpfordon. Släpsläde är ett med medar försett släpfordon.

9. Släpanordning är annat än i 7 mom. nämnt släpfordon. Såsom släpanordning anses dock icke motordrivet fordon, som på grund av att det är i olag eller av annat skäl tillfälligt bogseras.

4 §.

1. Med fordons egen vikt avses fordonets vikt i fullt driftfärdigt skick med all sedvanlig utrustning, inberäknat nödiga verktyg, reservringar, bränsle, olja och vatten.

2. Fordons bärförmåga är dess största tillåtna gods- och personbelastning. Vid bärförmågans bestämmande skall vikten av såväl fordonets

personal som största tillåtna passagerarantal så beaktas, att för varje person beräknas en vikt av 75 kilogram.

3. Summan av egenvikten och bärförmågan är fordonets totalvikt.

4. Fordons axeltryck är den del av fordonets totalvikt, som genom någon av dess axlar belastar vägen. I fordon med boggiekonstruktion är boggietrycket summan av boggieaxeltrycken.

5 §.

I ovissa fall eller då fråga är om användning av andra fordon och anordningar, som gå eller framföras med maskinkraft, än de i 3 § nämnda, bestämmer landskapsstyrelsen till vilken grupp fordonet eller anordningen skall hänföras och meddelar nödiga föreskrifter därom.

6 §.

Vad om ägare av fordon eller anordning i denna landskapslag är stadgat, gäller, då fordonet eller anordningen överlåtits i annans varaktiga besittning, även innehavaren.

7 §.

~~Vadxomxägarexavxfordonxellerxanordningxidennaxlandskapslagxärxstadgat,xgällerxdåxfordonetxellerxanordningenxöverlåtitsxiannansxvaraktiga besittningxävenxinnehavaren.~~

Ingen må utan vederbörligt tillstånd föra motorfordon eller meddela undervisning i körning med sådant fordon, därest icke nedan annorlunda stadgas. Ej heller må någon utan tillstånd utöva yrkesmässig motorfordonstrafik. Traktor må likväl användas för varutransport utan trafiktillstånd enligt vad nedan stadgas.

8 §.

1. Allmänna tillsynen över motorfordonen och deras användning i landskapet åligger landskapsstyrelsen och den närmare övervakningen polismyndighet, trafikinspektör och besiktningsmän.

2. Vägingeniör och vägmästare i landskapets tjänst äger befogenhet att övervaka efterlevnaden av denna landskapslags bestämmelser om fordons huvudmått, axeltryck, totalvikt och belastning.

3. Vid övervakning av samfärdsel äga trafikinspektör, besiktningsmän och vägmyndighet polismans rättigheter och skyldigheter.

2 kap.

Om trafikinspektör och besiktningsmän.

9 §.

1. För besiktning av motorfordon och anordningar och för annan i denna landskapslag avsedd förrättning anställes en trafikinspektör för landskapet och i mån av behov en eller flera besiktningsmän.

2. Befattning som trafikinspektör lediganslås av landskapsstyrelsen

att sökas inom 30 dagar. Till besiktningsman förordnar landskapsstyrelsen utan ansökan person, som samtyckt därtill.

3. Övervakningen av trafikinspektörs och besiktningsmans verksamhet ankommer närmast på landskapsstyrelsen. Tjänstledighet beviljas dem av landskapsstyrelsen, som tillika förordnar vikarie.

10 §.

1. Kompetensvillkor för trafikinspektör är:

a) att sökanden avlagt diplomingeniörsexamen vid Tekniska högskolans maskinavdelning eller ingeniörsexamen inom maskinbyggnadsavdelningen eller studieriktningen för bilteknik vid tekniskt institut i landet;

b) att han genom företedda intyg styrkt sig vara väl förtrogen med bilfacket och med därom gällande stadganden och bestämmelser; samt

c) att han innehar yrkeskörkort för lastbil.

Besiktningsman skall innehava körkort, som berättigar att föra lastbil, och nödig kompetens för befattningen.

Landskapsstyrelsen må medgiva undantag från dessa kompetensfordringar.

2. Trafikinspektör och besiktningsman må ej i någon form i förvärvssyfte deltaga i tillverkning eller iståndsättande av, handel med eller försäkring av i denna landskapslag avsedda fordon eller anordningar eller delar eller tillbehör till dem, ej heller i handel med bränsle och smörjmedel eller i annan verksamhet, som anses oförenlig med trafikinspektörs eller besiktningsmans ställning och åligganden.

3. För handhavandet av sina tjänsteåligganden bör trafikinspektören hava nödig materiel, som han är pliktig att anskaffa inom tid, som bestämmes av landskapsstyrelsen.

4. Trafikinspektör och besiktningsman skola vid tjänsteutövning vara försedda med av landskapsstyrelsen fastställt tjänstemärke, som bör uppvisas vid anfordran.

5. Närmare bestämmelser angående trafikinspektör och besiktningsman samt deras verksamhet, befogenheter ävensom arbetsfördelningen och tjänsteförhållandet dem emellan utfärdas av landskapsstyrelsen. Om deras avlöning och arvoden för tjänsteförrättningar stadgas särskilt.

3 kap.

Om bil, dess konstruktion och utrustning.

11 §.

1. Bil skall vara så konstruerad och utrustad, att den är fullt tillförlitlig och i övrigt för sitt ändamål lämplig.

2. Bil skall vara försedd med:

a) styrinrättning på vänstra sidan;

b) effektiva tjänste- och parkeringsbromsar;

c) frikoppling och backanordning;

d) om förbränningsmotor användes, effektiv ljuddämpare och så konstruerat och monterat avgasrör, att avgaserna icke förorsaka brandfara eller men för passagerarna och den övriga trafiken;

e) nödiga fjärr- och närljus samt parkerings-, bak- och stoppljus, så ock andra sådana hjälp- och signalljus, som äro nödiga vid bilens nyttjande eller för samfärdselns tryggande eller såsom kännetecken för bilen, samt reflektorer;

f) anordningar för angivande av ändring i färdriktningen, nödiga backspeglar samt lämplig apparat för avgivande av ljudsignal;

g) vindruta och anordningar, som hålla vindrutan tillräckligt genomskinlig;

h) luftringar eller med gummi beklädda band och ändamålsenliga stänkskydd;

i) effektivt skydd mot radiostöring på tändningssystemet;

j) på last- och paketbil, synlig anteckning om bilens bärförmåga, totalvikt och högsta axel- eller boggietryck;

k) på lastbil, vars axeltryck överstiger 5,6 ton, en bak på ramen fäst, för bogsering lämplig dragkrok; samt

l) i taxibil av landskapsstyrelsen godkänd taxameter.

3. I bil må ej utöver ursprunglig utrustning finnas någonting, som från förarplatsen skymmer sikten över körbanan framåt eller åt sidorna eller som hindrar förarens verksamhet, där icke landskapsstyrelsen med stöd av 7 mom. förordnar annorlunda.

4. Bil skall vara så konstruerad, att den icke åstadkommer buller, som med lämpliga tekniska medel kan undvikas. Motor må icke utsläppa rök eller illaluktande eller giftig gas i sådana mängder eller på sådant sätt, att men därav uppstår.

5. Axeländarna må icke skjuta utanför bilens ytterlinjer, ej heller må på karosseriet finnas sådana utskjutande låshandtag, hakar eller andra anordningar eller sådana skadade delar, som kunna förorsaka fara eller men.

6. Ändring av bils axelavstånd och underredets konstruktion är tillåten endast med tillstånd, som på förhand meddelas av landskapsstyrelsen eller av trafikinspektören i enlighet med landskapsstyrelsens anvisningar. I bil må icke användas på obehörigt sätt iståndsatta delar, som kunna äventyra säkerheten.

7. Närmare föreskrifter angående bils konstruktion och utrustning meddelas av landskapsstyrelsen, som jämväl besluter om kompletterande ut-

rustning, som ur säkerhets- och ändamålsenlighetssynpunkt är av nöden. Landskapsstyrelsen må även medgiva undantag från stadgandena i denna paragraf.

12 §.

Bils ägare och förare skola tillse, att bilen icke användes, innan brister i dess konstruktion eller utrustning blivit avhjälpta. Vad ovan är sagt gäller likväl icke efter förhållandena mindre bristfällighet, som uppstått under färd och icke utan betydande olägenhet kan avhjälpas under färden.

4 kap.

Om bils godkännande för trafik.

13 §.

1. Typbesiktning av varje i landet tillverkad eller till landet införd biltyp verkställes av en av ministeriet för kommunikationsväsendet och allmänna arbetena därtill särskild förordnad besiktningsman. Vid typbesiktning:

a) bestämmes, till vilken kategori bilen skall hänföras;

b) fastslås bilens märke, typbeteckning och platsen för tillverkningsnumret;

c) utrönes bilens egen vikt genom vägning samt, beträffande lastbil och buss, egenviktens fördelning på axlarna;

d) fastslås bilens viktigaste dimensioner och karosserikonstruktionens art samt antalet sittplatser i styrhytten eller i färdigt för personbefordran byggt karosseri samt bestämmes, då förhållandena sådant förutsätta, person-, paket- och specialbils totalvikt, bärförmåga och karosseriöverhäng;

e) fastslås ringarnas samt, beträffande lastbil och buss, hjulfälgarnas dimensioner;

f) undersökes, huruvida bilen uppfyller gällande bestämmelser om konstruktion och utrustning och konstateras eventuella bristfälligheter; samt

g) konstateras motorns beskaffenhet och förbränningsmotors cylindervolym.

2. Till landet införd bils konstruktion eller utrustning må icke ändras eller kompletteras, förrän typbesiktning ägt rum. Såsom särskild typ anses varje fabrikat, som till konstruktion, axelavstånd eller typbenämning eller -beteckning avviker från tidigare besiktigad typ.

3. Över verkställd typbesiktning upprättas enligt mall, som bestämmes av ministeriet, ett typbesiktningsintyg i tre exemplar, av vilka ett mot särskilt fastställd avgift utgives åt bilens tillverkare eller

importör, ett insändes till ministeriet och ett kvarbliver hos besiktningsmannen.

4. Den, som yrkesmässigt tillverkar eller till landet inför bilar, skall draga försorg om, att vid typbesiktningen konstaterade bristfälligheter i varje levererad bil bliva avhjälpta, innan bilen överlåtes; med varje bil skall följa ett exemplar av typbesiktningsintyget i ljuskopia eller till riktighet styrkt avskrift av annat slag.

5. Närmare föreskrifter angående typbesiktningen meddelas av ministeriet.

14 §.

1. Sedan typbesiktning verkställts, fastställer ministeriet för kommunikationsväsendet och allmänna arbetena på ansökan av tillverkaren eller importören för lastbils- och busstyp totalvikten och axeltrycket samt flak- eller karosseriöverhänget.

2. Ansökan för åtföljas av:

a) typbesiktningsintyg;

b) biltillverkarens intyg över den totalvikt och det axeltryck han garanterar för biltypen;

c) med mått försedd ritning av bilens underrede; samt

d) när bil införts från utlandet och det befinnes nödigt, av ministeriet godkänd utredning över vilken vikt, som i tillverkningslandet godkänts såsom totalvikt.

3. Ministeriet må förordna, att lastbils totalvikt och axeltryck samt flaköverhäng fastställas vid typbesiktningen.

15 §.

1. Innan bil anmäles till registrering skall den vid första besiktning godkännas av landskapets trafikinspektör. Besiktning sker på härför bestämd plats.

2. Vid första besiktning skall företes avskrift av typbesiktningsintyget för bilen och därutöver för lastbil av fastställelsebeslutet enligt 14 §.

Då typbesiktning gällt bilens underrede eller skäl därtill eljest föreligger, skall bilen vägas. Över förrättningen utgives besiktningsinstrument, vilket utskrives i två exemplar på blankett, som fastställes av landskapsstyrelsen, och vilket inom två dagar från besiktningen skall tillhandahållas bilens ägare.

3. Landskapsstyrelsen må förordna, att för privat bruk avsedd person- eller paketbil må införas i registret med stöd av typbesiktningen, utan första besiktning.

16 §.

1. I registret införd bil skall på åtgärd av ägaren årligen på tid, som trafikinspektören bestämmer enligt 2 mom., för efterbesiktning föras till plats, som likaså bestämmes av trafikinspektören.

2. Tiden för efterbesiktning fastställes enligt följande:

a) Buss, annan bil i yrkesmässig trafik och över tio år gammal bil skall besiktigas före utgången av juni månad.

b) Annan bil, som användes för privat körning, skall besiktigas före utgången av september månad.

c) Buss, som varit i trafik före juli månad, skall undergå ny efterbesiktning före utgången av oktober, dock tidigast fyra månader efter den föregående besiktningen.

Besiktning av bil, som användes i yrkesmässig trafik, skall i mån av möjlighet förrättas i samråd med polismyndighet.

3. Bil, varom trafikinspektör icke annorlunda bestämt, skall föras till besiktning i god tid före utgången av den i 2 mom. nämnda tiden.

4. Tages bil i bruk först efter utgången av den den för besiktningen bestämda tiden, skall den inom en vecka föras till besiktning.

5. Har bil sålunda ändrats, att därav föranledes ändringar i anteckningarna i registret, eller finnes anledning att misstänka, att bil icke är i föreskrivet skick, skall den ofördröjligen besiktigas. Trafikinspektör och besiktningsman må även vid övervakningen av trafiken förrätta besiktning för utrönande av bils skick. Likaså äger polisman rätt att granska, att föreskriven utrustning i bil är funktionsduglig och att säkerhetsanordningarna icke äro uppenbart i olag samt bestämma den tid inom vilken bristfälligheten skall avhjälpas, samt, om skäl därtill förefinnas, förordna, att bilen skall besiktigas därefter.

6. Sedan efterbesiktning verkställts, skall trafikinspektören därom göra anteckning i registerutdraget. Efterbesiktning må icke utan särskilt skäl förrättas, medan registerutdraget är inlämnat till myndighet.

17 §.

1. Är till besiktning befordrad bil icke i föreskrivet skick, må den icke användas, och skola dess igenkänningsmärken och registerutdrag på anfordran överlåtas åt trafikinspektören till dess felet är avhjälpt och bilen vid ny besiktning är godkänd. Är bristfälligheten av den art, att därav icke uppstår omedelbar fara för trafiksäkerheten, äger trafikinspektören likväl befogenhet att utan hinder för bilens begagnande medelst anteckning i registerutdraget bestämma den tid, inom vilken bristfälligheten skall vara avhjälpt och, om skäl därtill förefinnes, förordna, att bilen skall underkastas förnyad besiktning.

2. Befinnes bil vid annat tillfälle bristfällig eller i olag, skall förfaras i enlighet med vad i 1 mom. är stadgat, såframt icke annat följer av 12 §.

3. Då igenkänningsmärken och registerutdrag omhändertagits, må, om bilens begagnande icke medför omedelbar fara, ägaren av bilen berättigas att köra bilen utan igenkänningsmärken för egen maskin till närmaste ställe, där iståndsättningen ändamålsenligt kan utföras och efter reparationen till förnyad besiktning. Över omhändertagandet av igenkänningsmärken och registerutdrag skall i detta fall utgivas intyg, som utvisar vart bilen får köras och huru länge intyget är i kraft.

4. Polis skall genom omhändertagande av igenkänningsmärken eller på annat lämpligt sätt förhindra fortsatt bruk av bil, som i stadgad ordning icke undergått efterbesiktning. Dylik bil må dock med polisens tillstånd köras till trafikinspektören för efterbesiktning.

5 kap.

Om registrering av bil och bils igenkänningsmärke.

18 §.

1. Bil må ej, innan den blivit behörigen registrerad och försedd med igenkänningsmärken, användas i trafik utom i de fall, som avses i 20 och 27 §§.

2. Bilregister föres av landskapsstyrelsen. Bil skall anses hava sin hemort i landskapet Åland, om den huvudsakligast användes där.

3. Vid bils begagnande skall registerutdrag eller motsvarande interimistiskt intyg medföras och vid anfordran företes polisman.

19 §.

1. Anmälan för registrering av bil skall av ägaren göras skriftligen hos landskapsstyrelsen. Anmälan skall för utredande av äganderätten till bilen åtföljas av överlåtelsehandling, styrkt av två personer, bilens besiktningsinstrument eller motsvarande typbesiktningsintyg i två exemplar och behörigt intyg över att stadgad trafikförsäkring tagits samt, därest bil, som icke tidigare här registrerats, införts från utlandet, till äventyrs av landskapsstyrelsen fordrad utredning angående slutligt erläggande av tull och andra stadgade skatter och avgifter. Är bil tidigare registrerad i Finland, skall dess tidigare registreringslän och igenkänningsmärken i ansökan uppgivas.

2. Har ägaren styrkt sin äganderätt till bilen och är denna behörigen försäkrad samt enligt besiktningsinstrumentet godkänd för trafik, skall bilen registreras och registerutdrag utfärdas åt ägaren.

3. Överstiger bils vikt och tyngd eller huvudmått de tillåtna värden,

som angivas i 36 §, eller är användning av bil i enlighet med bestämmelserna i denna landskapslag eller med stöd därav utfärdade föreskrifter eljest icke tillåten utan särskilt tillstånd, må bilen icke användas i trafik och införas i registret utan att utredning företes därom att behörigt tillstånd till nyttjande av bilen utverkats.

4. I registret skola för varje bil antecknas registreringsdagen och igenkänningsmärket, de i besiktningsinstrumentet ingående uppgifterna samt besked om försäkringen enligt försäkringsanstaltens intyg.

5. Angående registrering av bil skall landskapsstyrelsen göra anteckning i det duplettexemplar av besiktningsinstrumentet eller typbesiktningsintyget, som åtföljt registreringsanmälningen, och månatligen insända dessa till trafikinspektören.

6. Registrering av bil skall av landskapsstyrelsen utföras i skyndsam ordning.

7. Det på grund av registreringen utfärdade registerutdraget översändes av landskapsstyrelsen till länsstyrelsen för verkställande av beskattning såsom därom är särskilt stadgat.

20 §.

1. Registrerad bil förses med igenkänningsmärke i två exemplar, som anbringas på bilen, det ena framtill och det andra baktill, på synligt ställe.

2. Bils igenkänningsmärken utlämnas jämte intyg över interimistiskt bruk av desamma, då anmälan om bilens registrering gjorts, därest landskapsstyrelsen icke annorlunda förordnar.

3. Landskapsstyrelsen meddelar närmare anvisningar om igenkänningsmärkena.

21 §.

1. Önskar ägare av registrerad bil använda denna från det följande kalenderårets början, skall han i god tid före årets slut, för vidare befordran inom en vecka till landskapsstyrelsen, tillställa polismyndigheten på bilens hemort bilregisterutdraget, försett med anteckning om att besiktning för detta år verkställts, så ock av vederbörande försäkringsbolag utfärdat kvitto eller intyg över att behörig försäkringspremie för bilen erlagts för försäkringsperioden under sagda år. Landskapsstyrelsen skall, efter att hava infört de behövliga anteckningarna i registerutdraget, ofördröjligen översända detsamma till länsstyrelsen, som, efter införande av behövliga anteckningar, återsänder detsamma till polismyndigheten på bilens hemort för att utlösas av bilägaren. Polismyndigheten skall även utfärda kvitto på inlämnade handlingar, varå enligt anvisning av länsstyrelsen skall antecknas, när bilägaren kan utfå regis-

terutdraget.

2. Önskar ägare av registrerad bil taga denna i bruk först senare under det följande året, skall han, innan bilen tages i bruk, till landskapsstyrelsen inlämna de i 1 mom. nämnda handlingarna för där förutsatta åtgärder.

3. Registrerad bil, som icke under loppet av kalenderåret anmälts till begagnande, skall avföras ur registret. Buss, i vilken inteckning är fastställd eller om vars inteckning ansökan är inlämnad till landskapsstyrelsen, må dock icke utan inteckningshavarens skriftliga samtycke avföras ur registret eller överföras från ett register till ett annat, innan det styrkts, att inteckningshavaren därom underrättats.

4. Ägare av skattefri bil skall före årets slut eller innan bilen tages i bruk, förete registerutdrag över bilen hos landskapsstyrelsen för konstaterande av att besiktning ägt rum på utsatt tid och, om bilen är underkastad försäkringsplikt, att försäkringspremie erlagts och att anteckningarna angående bilens ägare och hemort äro överensstämmande med verkligheten. Landskapsstyrelsen skall årligen till länsstyrelsen anmäla de skattefria bilar, om vilkas användning anmälan ingått.

22 §.

1. Övergår registrerad bil till ny ägare i landskapet, skall den förra ägaren överlämna bilens igenkänningsmärken och registerutdrag till den nya ägaren. Denne skall inom en månad efter det att han blivit bilens ägare, hos landskapsstyrelsen göra anmälan om äganderättens övergång. Till anmälan bifogas utredning om äganderätten samt registerutdrag och försäkringsintyg. Har äganderätten övergått genom arv eller testamente, räknas tiden för anmälningen från arv-skiftets slutförande eller därest arv- skifte ej verkställes, från boupptecknings dagen och i fråga om testamente från den dag detta vunnit laga kraft. Landskapsstyrelsen skall i registret och registerutdraget införa anteckning om äganderättens övergång samt meddela härom till länsstyrelsen.

2. Sker sådan ändring, att i riket registrerad bil får hemort i landskapet, är bilens ägare pliktig att inom en månad hos landskapsstyrelsen anmäla bilen för registrering och erhållande av nya igenkänningsmärken, varvid han tillika skall ingiva registerutdraget rörande bilen och, om bilen övergått till ny ägare, med iakttagande av föreskrifterna i 1 mom., jämväl utredning om äganderätten och försäkringen. När ägaren erhåller det nya registerutdraget och de nya igenkänningsmärkena skola bilens tidigare igenkänningsmärken av honom överlämnas till landskapsstyrelsen. Om den verkställda registreringen samt

bilens nya hemort och igenkänningsmärke skall landskapsstyrelsen underrätta länsstyrelsen i det län i riket, där bilen tidigare varit registrerad.

3. Har i landskapet tidigare registrerad bil anmälts såsom registrerad i riket från länsstyrelse därstädes, skall landskapsstyrelsen avföra bilen ur sitt register och översända det i 19 § 1 mom. nämnda försäkringsintyget rörande bilen till länsstyrelsen i det nya registreringslänet samt anmoda trafikinspektören att översända det i hans kortregister ingående kortet om denna bil till besiktningsmannen på bilens nya hemort.

4. Byter bil ägare, skall den förra ägaren inom två veckor hos landskapsstyrelsen göra anmälan om bilens överlåtelse. Har han tillika genom överlåtelsehandling, som utvisar den nya ägarens fullständiga namn och adress, styrkt äganderättens övergång, skall anmälningen antecknas i registret. Dylik anmälan fritager dock ej den nya ägaren från anmälningsplikt.

5. Har i de i registret antecknade omständigheterna skett annan ändring än i denna paragraf nämnd, skall bilens ägare inom en månad göra anmälan därom hos landskapsstyrelsen för anteckning i registret och registerutdraget.

6. Har registerutdrag inlämnats till myndighet och är bilens användning eljest tillåten, skall myndigheten över inlämnandet utfärda intyg, vilket interimistiskt gäller som registerutdrag.

23 §.

Har registrerad bil förstörts eller kommer den av annan orsak icke vidare att användas, skall ägaren inom en månad efter det bilens användning upphört inlämna skriftlig anmälan till landskapsstyrelsen för bilens avförande ur registret. Till anmälan skall fogas bilens registerutdrag eller motsvarande kvitto.

24 §.

1. Polismyndighet och trafikinspektör skola var för sig föra kortregister över bilar med hemort inom deras tjänstedistrikt.

2. Ur registret avförda bilar skola av landskapsstyrelsen månatligen anmälas till trafikinspektören och vederbörande polismyndighet.

25 §.

Registerutdrag för bilar översändas av länsstyrelsen till vederbörande polismyndighet för att tillhandahållas bilägaren. Registerutdraget skall vid äventyr av utmätning lösas inom en månad efter det utdraget sålunda blivit åtkomligt.

26 §.

1. Skriftliga anmälningar, som bilägare är pliktig att göra hos landskapsstyrelsen, må genom polismyndighets förmedling insändas till landskapsstyrelsen.

2. Polismyndighet äger ej rätt att för ovannämnd eller annan i denna landskapslag förutsatt förmedling uppbära ersättning.

27 §.

1. Bil må i de fall, som nämnas i 2, 3 och 4 mom., köras med provnummerskylt på villkor att bilen är behörigen försäkrad och att annat laga hinder för dess begagnande icke föreligger. Intyg över rätt att använda provnummerskylt gives åt vederbörande av den myndighet, som utlämnat skylten. Intyget bör vid körning medhavas.

2. Landskapsstyrelsen må bevilja tillstånd åt företag, som tillverkar, saluför eller iståndsätter bilar att använda provnummerskyltar. Tillståndsbeviset översändes till länsstyrelseh, där företaget äger utfå det mot fastställd ersättning. Dessa skyltar må, därest landskapsstyrelsen icke annorlunda förordnat, användas endast:

a) vid provkörning av bil och körning till besiktningsman;

b) vid förevisning av bil i reklam- och försäljningssyfte; samt

c) vid annan förflyttning, som står i omedelbart samband med tillverkning eller iståndsättande av bil eller handel med bil.

3. Ovan i 2 mom. avsedda skyltar må icke användas för ändamål, som icke direkt ansluter sig till vederbörande affärsverksamhet. Skall såld bil flyttas till annan ort, må transporten likväl företagas med försäljaren tillhörig provnummerskylt inom tre dagar från överlåtelsen, som vid anfordran bör styrkas medelst överlåtelsebrev. Har provnummerskylt missbrukats, må landskapsstyrelsen återtaga rätten att använda sådana.

4. Polismyndighet utgiver provnummerskyltar i följande fall:

a) till dess bil hunnit bliva registrerad och erhålla igenkänningsmärken, under förutsättning att registeranmälan ingivits till myndigheten och att bilen omedelbart skall tagas i bruk;

b) då bil skall föras till besiktning; samt

c) även i andra fall, då polismyndighet prövar det nödvändigt.

5. Vederbörande polismyndighet bestämmer i de fall, som nämnas i 4 mom. b och c punkterna, huru lång tid provnummerskyltar få användas. Denna tid bör bestämmas så kort som möjligt, ej utan särskild anledning längre än tio dagar.

6. Provnummerskylt utlämnas i två exemplar och anbringas på bilen

på sätt angående igenkänningsmärken är föreskrivet. Då tiden för användning av provnummerskyltarna utgått, skola de inom en vecka återställas till den myndighet, som utlämnat dem.

7. Närmare anvisningar angående provnummerskyltarna meddelas av landskapsstyrelsen, som jämväl ombesörjer tillverkningen av dem. Genom landskapsstyrelsens försorg anskaffas åt polismyndighet erforderligt antal provnummerskyltar.

6 kap.

Om bilförare.

28 §.

1. Bil må med i 29 § 10 mom. och 30 § 9 mom. samt 79 § nämnda undantag framföras endast av person, som innehar giltigt körkort.

2. Körkort är privat- eller yrkes-körkort. Yrkeskörkort skall innehavas av den, som framför bil i yrkesmässig trafik eller har sin huvudsakliga utkomst såsom bilförare i annans tjänst, så ock av den, som framför buss, utom då fråga är om tillfällig flyttning eller provkörning av buss utan passagerare.

3. Privatkörkort utgives särskilt för framförande av:

a) personbil; och

b) lastbil.

Körkort för personbil berättigar att framföra jämväl paketbil och körkort för lastbil även förenämnda bilar och specialbilar samt buss vid tillfällig flyttning och provkörning utan passagerare.

4. Yrkeskörkort gives för framförande av:

a) personbil;

b) lastbil; samt

c) buss.

Körkort för lastbil berättigar att framföra jämväl person-, paket- och specialbil samt buss i syfte, som nämnes i 3 mom., och körkort för buss att framföra alla slags bilar.

5. Angående körkort för framförande av motorcykel och traktor stadgas särskilt.

6. Körkort skall vid körning medhavas och vid anfordran företes polisman.

29 §.

1. Körundervisning meddelas med i denna paragraf nämnda undantag i bilskola.

2. Tillstånd att hålla bilskola utverkas hos landskapsstyrelsen. Försåvitt inrättande av bilskola på orten anses av behovet påkallat och än-

damålsenligt, beviljar landskapsstyrelsen efter att hava hört trafikinspektören och vederbörande polismyndighet dylikt tillstånd på viss tid åt sökande, som prövas äga nödiga förutsättningar att hålla skola.

3. Bilskola skall hava föreståndare, som ansvarar för undervisningen, samt nödigt antal lärare.

4. Föreståndare och lärare vid bilskola skola innehava giltigt lastbilskörkort och minst fem års av trafikinspektören godkänd praktik i bilbranschen. Lärare, som meddelar körundervisning, skall innehava lärarkort.

5. Villkor för erhållande av lärarkort är:

a) att sökanden innehar giltigt körkort för lastbil och i 31 § 9 mom. nämnt körtillstånd;

b) att sökanden företer av besiktningsman godkänd utredning om att han under minst de tre senaste åren regelbundet kört bil;

c) att sökanden icke på grund av sina levnadsvanor eller personliga egenskaper eller på grund av vad som är känt om honom såsom bilförare kan anses olämplig såsom körlärare; samt

d) att sökanden innehar intyg över avlagd bilskollärarexamen eller annan av landskapsstyrelsen godkänd kompetens.

6. Lärarkort utfärdas på skriftlig ansökan av den polismyndighet, som utfärdat yrkeskörkortet, eller av skolortens polismyndighet. Lärarkort utfärdas för körkortets giltighetstid. Lärarkortet skall återkallas för viss tid eller helt och hållet, ifall omständigheter kommit i dagen, vilka jämlikt 5 mom. utgöra hinder för erhållande av lärarkort.

7. Vid förnyande av lärarkort bör sökanden förete av trafikinspektör godkänd utredning däröver, att icke mer än fem år förflutit sedan han senast var verksam såsom ordinarie körlärare vid bilskola, eller i 5 mom. d punkten nämnd utredning över avlagd förnyad lärarexamen.

8. Innan undervisningsverksamheten påbörjas, skall i bilskola finnas godkänd undervisningsmateriel. Närmare föreskrifter angående undervisningsmaterielen samt organisationen och övervakningen av undervisningen meddelas av landskapsstyrelsen. Bilskola står under tillsyn av trafikinspektören.

9. Polismyndighet må, då särskilda skäl det påkalla, berättiga inom dess distrikt bosatt lämplig person, som innehar giltigt körkort för bil och äger minst tre års körpraktik att meddela viss person undervisning för erhållande av privat körkort för personbil. Dylikt tillstånd meddelas skriftligen för högst tre månader och må förnyas.

10. Övningskörning må elev företaga med lärare vid sin sida, varvid

läraren anses vara förare. På övningsbilen skall såväl fram- som baktill finnas en på synlig plats anbragt vit skylt i form av en liksidig triangel med 25 centimeters sida.

11. Har föraraspirant i bilskola eller enskilt erhållit för avläggande av förarexamen förutsatt undervisning, utfärdar skolföreståndaren eller privatläraren åt honom intyg däröver. Privatlärares intyg skall åtecknas det av polismyndigheten utfärdade undervisningstillståndet.

12. Såvida undervisningen icke bedrives på ett ändamålsenligt sätt eller andra skäl därtill föreligga, må landskapsstyrelsen återkalla meddelat tillstånd att hålla skola. På enahanda grunder må polismyndighet återkalla sitt med stöd av 9 mom. meddelade undervisningstillstånd.

30 §.

1. För erhållande av privatkörkort och yrkeskörkort avlägges skilda förarexamina.

2. Förutsättning för avläggande av förarexamen är, om examen avser erhållande av privatkörkort:

a) att examinanden fyllt 18 år;

b) att examinanden enligt högst tre månader tidigare utfärdat läkarintyg icke lider av sådan sjukdom eller sådant fel, som väsentligt minskar eller äventyrar hans förmåga att köra bil, att synskärpan, sedan tilläventyrs förekommande refraktionsfel blivit avhjälpt, på det ena ögat är minst 0,7 och på det andra minst 0,3 och att han åtminstone på ena örat väl uppfattar vanligt tal på fyra meters avstånd; samt

c) att examinanden medelst intyg, som högst tre månader tidigare utfärdats av körskola, polisskola, försvarsväsendet eller enskild lärare, styrkt sig hava erhållit stadgad förarutbildning eller att han tidigare erhållit bilkörkort i Finland eller i utlandet.

Är examinanden behäftad med ovan i b punkten avsett kroppsligt fel, som dock icke väsentligen minskar eller äventyrar hans förmåga att framföra med särskilda köranordningar utrustad bil, äger han rätt att avlägga förarexamen för framförande av sådan bil.

3. För avläggande av examen för yrkeskörkort fordras:

a) att examinanden fyllt 20 år;

b) att examinanden till sin kroppsbyggnad och hälsa uppfyller i 2 mom. b punkten uppställda fordringar; samt

c) att examinanden enligt intyg, som högst tre månader tidigare utfärdats av körskola eller försvarsväsendet erhållit för erhållande av yrkeskörkort erforderlig förarundervisning, eller att han innehar giltigt privatkörkort eller motsvarande av försvarsmakten eller i utlandet utfärdat körkort och att han enligt intyg, som är bekräftat av myndighet eller två

kända personer, efter att hava erhållit dylikt körkort, under minst tre år regelbundet kört bil eller minst ett år arbetat såsom bilförares hjälpkarl eller i bilreparationsverkstad eller i bilservicesyssla.

4. För avläggande av examen för yrkeskörkort, som berättigar att framföra buss, fordras:

a) att examinanden fyllt 22 år;

b) att han till sin kroppsbyggnad och hälsa uppfyller i 2 mom. b punkten för erhållande av yrkeskörkort stadgade fordringar, likväl så, att synskärpan skall vara på ena ögat minst 0,8 och på andra ögat minst 0,6 och att hans synfält är normalt; samt

c) att han innehar giltigt yrkeskörkort för bil och att han enligt företedd tillförlitlig utredning efter det han erhållit körkortet under de tre senaste åren arbetat minst två år såsom lastbilsförare i Finland i yrkesmässig trafik eller i annans tjänst.

5. I 2 mom. av denna paragraf nämnd utredning erfordras icke, då person, som innehar privatkörkort för framförande av personbil, önskar avlägga kompletterande examen för erhållande av körkort, som berättigar att framföra lastbil. Den, som tidigare innehaft i Finland utfärdat bilkörkort, är berättigad att avlägga för dess förnyande tilläventyrs påkallad förarexamen utan att förete undervisningsintyg, såframt icke längre tid än fem år förflutit från utgången av giltighetstiden för det förra körkortet. Examen för förnyande av yrkeskörkort för framförande av buss må likväl icke anställas, såframt vederbörande tillförlitligen ådagalagt, att han genom att regelbundet framföra bil uppehållit sin körskicklighet.

6. Med person, vars tidigare körkort indragits, må icke anställas examen, förrän han enligt företedd utredning äger möjlighet att erhålla nytt körkort.

7. Förarexamen skall avläggas inför trafikinspektören. För undergående av examen skall aspiranten lämna honom erforderlig utredning samt fotografi, på vars baksida han själv och trafikinspektören tecknar sina namn.

8. Vid förarexamen skall aspiranten ådagalägga, att han med tillräcklig säkerhet behärskar manövrerandet av sådan bil, som examen avser, och känner till såväl landskapets som rikets stadganden om vägtrafik, motorfordon och vägmärken, så ock bilens funktionssätt och, om examen avser yrkeskörkort, att han äger tillräcklig kännedom om bilens konstruktion och skötsel.

9. Examinanden är pliktig att anskaffa bil för körprovet. Under körprovet betraktas han såsom förare.

10. Över godkänd förarexamen skall besiktningsmannen åt den examinerade

utfärda intyg, varav även framgår besiktningsmannens uppfattning om vederbörandes lämplighet såsom bilförare. Har examinanden icke kunnat godkännas, äger han rätt att ånyo avlägga examen tidigast två veckor räknat från underkännandet. Kan han icke heller då godkännas, äger han rätt att efter en månad ånyo avlägga den andra och därefter tidigast efter 6 månader den följande förnyade examen.

11. Närmare föreskrifter angående förarexamen meddelas av landskapsstyrelsen, som jämväl må bevilja undantag från stadgandena i denna paragraf.

31 §.

1. Körkort sökes skriftligen hos polismyndighet på sökandens boningsort.

2. Villkor för erhållande av körkort är:

a) att sökanden uppfyller de i 30 § uppställda fordringarna beträffande ålder och hälsa;

b) att sökanden avlagt förarexamen enligt 30 § eller av polisskola eller försvarsväsendet godkänd motsvarande förarexamen eller, när ansökan avser yrkeskörkort, förarexamen enligt 3 mom. samma paragraf eller av försvarsväsendet godkänd motsvarande examen eller, när ansökan avser körkort, som berättigar att framföra buss, examen enligt 30 § 4 mom.;

c) att sökanden i Finland eller annorstädes icke dömts till straff för att hava framfört fordon i berusat tillstånd eller under påverkan av alkohol eller andra berusningsmedel, eller, då domstol i Finland i samband med dom för sådant eller av annan orsak fastställt en tid, inom vilken körkort icke må beviljas, att denna tid tilländalupit;

d) att sökanden icke på grund av sina levnadsvanor eller personliga egenskaper kan anses olämplig att föra bil; samt

e) att sökanden, om ansökan avser yrkeskörkort, åtnjuter medborgerligt förtroende och att, om han utan att förlora medborgerligt förtroende blivit dömd till straff för sådant brott, att han på grund därav bör anses olämplig att bedriva yrkesmässig biltrafik, att minst tre år förflutit från det straffet utståtts.

3. Sökande, som dömts till straff för att hava framfört bil utan körkort må icke utan särskild orsak tilldelas körkort, innan ett år förflutit från händelsen.

4. I ansökan om erhållande av körkort skall uppgivas, huruvida sökanden tidigare erhållit körkort eller ansökt om sådant samt meddelas eller utredas, att hinder för erhållande av körkort enligt 2 mom. c punkten icke föreligger. Ansökan bör åtföljas av:

a) högst tre månader tidigare utfärdat intyg över avlagd förarexamen;

b) officiell utredning angående sökandens ålder och frejd;

c) av legitimerad läkare högst sex månader tidigare givet intyg, som uppfyller i 30 § uppställda krav; samt

d) sådant i enlighet med passbestämmelserna av sökanden taget fotografi i två exemplar, som är lämpligt att anbringas på körkortet, av vilka det ena försett med såväl sökandens som trafikinspektörens egenhändiga namnteckningar.

5. Har sökande bott kortare tid än ett år inom den polismyndighets distrikt, hos vilken han söker körkort, skall polismyndigheten, om den icke tillräckligt väl känner till sökandens levnadsvanor och personliga egenskaper, begära utlåtande därom hos polismyndigheten på sökandens förra boningsort. Avser ansökan yrkeskörkort eller då det eljest befinnes nödigt, skall även straffregisterutdrag angående sökanden anskaffas.

6. Utvisa ansökan och den kompletterande utredning, som tilläventyrs införskaffats, att sökanden uppfyller föreskrivna villkor, utfärdar polismyndighet för honom ett fem år giltigt körkort i enlighet med av landskapsstyrelsen fastställt formulär. Har sökanden endast med glasögon eller hörapparat tillräcklig synskärpa eller hörsel, skall i körkortet antecknas, att han är skyldig att vid körning bära glasögon eller hörapparat. Körkort må, då särskilda skäl det påkalla, utställas även på kortare tid samt även med andra villkor och inskränkningar.

7. Förrän beviljat bilkörkort överlåtes åt sökande, skall denne åt polismyndighet lämna honom tidigare tilläventyrs beviljat körkort för bil eller annat motorfordon.

8. Extra tillstånd, som berättigar att framföra lastbil, gives åt person, som innehar giltigt körkort, vilket berättigar att framföra personbil och ett högst tre månader tidigare utfärdat intyg över att förarexamen avlagts med lastbil. Tillstånd att framföra buss gives den, som innehar giltigt yrkeskörkort och ett högst tre månader tidigare utfärdat intyg över att förarexamen avlagts med buss. Anteckningen i körkortet om extra tillstånd förlänger icke kortets ursprungliga giltighetstid.

9. Önskar bilförare, som innehar giltigt yrkeskörkort, bliva förare i yrkesmässig trafik i Mariehamn eller körlärare i bilskola, skall han söka körtillstånd hos polismyndigheten och till ansökan foga sitt körkort och av polismyndigheten föreskriven utredning om att han tillräckligt väl känner till orten och de lokala förhållandena ävensom de lokala trafikbestämmelserna. Polismyndigheten må efter prövning förständiga sökanden att avlägga kompletterande examen inför trafikinspektören. Beviljat tillstånd skall antecknas i körkortet.

10. Landskapsstyrelsen äger rätt att på ansökan medgiva undantag från

stadgandena i denna paragraf.

32 §.

1. Vid ansökan om förnyelse av körkort skall det förra körkortet företes samt till ansökan fogas:

a) då sådant med beaktande av stadgandet i 2 mom. befinnes nödigt, 2 fotografier;

b) utredning om att sökanden genom fortlöpande bilkörning uppehållit sin körskicklighet eller ock intyg över, att ny förarexamen avlagts inför trafikinspektören, om detta med anledning av trafikförseelser eller av annat skäl befinnes nödigt;

c) om sökanden fyllt 60 år eller det eljest befinnes nödigt, läkarintyg; samt

d) då ansökan avser yrkeskörkort eller det eljest befinnes nödigt, ämbetsbetyg.

2. Körkort må förnyas, utan att nya fotografier erfordras, genom anteckning i det förra körkortet.

3. Vid prövningen av förarens lämplighet skall vid förnyande av körkort särskilt beaktas, vad om honom erfarits under den tid det förra körkortet varit i kraft.

33 §.

Över utfärdade körkort och körtillstånd skall polismyndigheten föra förteckning eller kortregister, vari antecknas körkortets nummer och dagen för dess utfärdande samt innehavarens namn, födelsedatum och -ort, yrke och adress. Däri samt i körkortet skola antecknas de straff för överträdelse av trafikbestämmelser, som innehavaren av kortet ådömts i landet eller annorstädes samt straff för fylleri och framförande av bil i berusat tillstånd eller under påverkan av alkohol eller andra berusningsmedel ävensom anhållanden för fylleri, så ock de straff, som ådömts för i 31 § 2 mom. e punkten omförmälda brott ävensom av landskapsstyrelsen med stöd av 10 mom. av samma paragraf medgivna undantag.

34 §.

Åt i riket varaktigt bosatt person utfärdat giltigt körkort gäller i landskapet på samma sätt som här utfärdat motsvarande körkort.

7 kap.

Om bilkörning.

35 §.

Utöver vad i detta kapitel är sagt, skall vad i landskapslagen om vägtrafik i landskapet Åland är stadgat lända till efterrättelse vid bilkörning.

36 §.

1. Bil må icke framföras på väg, om dess i enlighet med 14 § fastställda eller i registret antecknade axeltryck överstiger 6,4 ton eller dess största bredd 2,40 meter.

2. Har bil eller därtill kopplat fordon tvåaxlad boggie eller eljest två axlar, vilkas avstånd från varandra är högst 2 meter, må deras sammanlagda registrerade belastning stiga till högst 10 ton.

3. Totalvikten av bil eller därtill kopplat fordoneller den sammanlagda totalviken av dessa må dock icke överskrida den vikt, som erhålles genom ökning av 10 ton med 140 kilogram för varje fulla 10 centimeter, varmed avståndet mellan fordonets eller fordonskombinationens yttersta axlar överstiger 2 meter.

4. Är bil eller därtill kopplat fordon försett med band, må totalvikten icke överstiga 14 ton.

5. Vid körning på bro eller färja må bils eller därtill kopplat fordons verkliga totalvikt icke överstiga brons medelst vägmärken angivna bärighet, ej heller den sammanlagda totalvikten av sådan kombination färjans fastställda bärighet.

6. Vid fastställandet av bils bredd beaktas icke backspegel, riktningslyse eller utfälld färdriktningsvisare, ej heller på bil, som användes vid väghållning, tillfälligt fästa anordningar, vilka utmärkts så, som landskapsstyrelsen särskilt föreskrivit.

7. Lastens bredd må icke överstiga den transporterande bilens största bredd.

8. Bils största höjd jämte lass må icke överstiga 3,80 meter och dess största längd, lasset medräknat, 11,0 meter. Sammanlagda längden av bil och därtill kopplad släpvagn må icke överstiga 14,0 meter, utom då med släpvagn fraktas stolpar eller motsvarande långgods.

9. Landskapsstyrelsen må medgiva undantag från stadgandena i denna paragraf. Likaså är magistraten i Mariehamn, efter att hava hört stadsstyrelsen och polisinrättningen, berättigad att bevilja eftergivt från dessa stadganden inom stadens område. Vägingeniören må likaså för viss tid för utförande av viss transportuppgift å landsorten, och polismyndighet efter vederbörande vägmyndighets hörande för tillfällig färd på väg inom distriktet, tillåta begagnandet av bil eller lass, som icke motsvarar sagda stadganden, dock så, att vederbörande, om vägen eller bron därvid tager skada, skall ersätta skada, som uppstått.

37 §.

1. Bil skall användas så, att dess motor eller annan anordning icke

alstrar starkare eller mera störande ljud än regelrätt, omsorgsfullt bruk av bilen oundgängligen förorsakar, eller åsamkar passagerare eller personer i bilens närhet annan olägenhet.

2. Förmedling av radioutsändning genom högtalare i buss på ordinarie tur, samt i taxibil, är förbjuden, om någon passagerare så kräver.

3. I yrkesmässig trafik må förare ej röka vid befordran av passagerare.

4. Passagerare i bil må icke genom sitt uppträdande störa föraren eller medpassagerare, ej heller andra, som färdas på väg. Föraren har rätt att avlägsna störande person från bilen.

5. I buss må icke i för föraren eller passagerare reserverad avdelning forslas eldfarliga vätskor, gasbehållare, explosiva ämnen eller syror, ej heller annat gods, som kan medföra risk eller men för passagerarna. Angående forslingen av här nämnt gods med buss eller annan bil samt livsmedel med bil skall därjämte iakttagas, vad därom är särskilt stadgat.

6. Vid ankomst till färja skall bil stannas och de passagerare, som så önska, tillåtas stiga ur, innan bilen kör ombord på färjan.

7. Där för buss utmärkta hållplatser finnas, må buss i regelbunden tur icke stanna på annat ställe för upptagande och avlämnande av passagerare.

38 §.

1. I bil må i förarsätet upptagas högst det antal passagerare, som finnes angivet i registerutdraget. I buss må icke upptagas flera passagerare, än registerutdraget angiver, därest icke annat följer nedan av 2 mom. Vid beräkningen av antalet passagerare beaktas icke ett barn på högst 12 år, och två sådana barn räknas som en passagerare.

2. Med avvikelse från stadgandet i 1 mom. må i buss på ordinarie tur det fastställda passagerarantalet tillfälligt överskridas med högst 30 procent. Extra passagerare må likväl icke placeras i bussförarens utrymme. Övervikt på last- eller paketbil, som konstaterats genom vägning, beaktas icke, då dess axeltryck och totalvikt med högst 10 procent, eller om marken är frusen, med högst 20 procent överstiga motsvarande i registret införda vikter. Landskapsstyrelsen må förordna, enligt vilka grunder storleken av tillåten last skall beräknas beroende på det befordrade godsets beskaffenhet och bilens bärförmåga. Vid beviljande av i 36 § 9 mom. avsett tillstånd för tillfällig transport av viss maskin eller annat odelbart föremål äga vägingeniören och polismyndighet rätt att tillåta överskridning av den fastställda bärförmågan med högst 30 procent.

3. Bil må icke lastas så, att riktningsvisaren blir dold eller att fö-

raren icke i backspegel kan iakttaga trafiken bakom bilen.

4. Med undantag för den eller de personer, som enligt registerutdraget må sitta bredvid föraren, må i bil för godsbefordran eller i godsutrymme i bil icke forslas personer utan landskapsstyrelsens tillstånd. Dock må på åtgärd av arbetsgivare med last- eller paketbil befordras arbetsfolk eller hjälpfolk för bilens lastning och lossning till och från arbetsplats eller bestämmelseort, på villkor att landskapsstyrelsens eller polismyndighets anvisningar för dylik befordran efterföljas. Närmare föreskrifter därom, i vilka fall och på vilka villkor last- och paketbil med eller utan polismyndighets tillstånd tillfälligt må användas för personbefordran, utfärdas av landskapsstyrelsen.

5. Förare är skyldig att på eget ansvar avlägsna från bilen konstaterad överbelastning och lämna godset på närmaste lämpliga plats.

8 kap.

Om motorcyklar och mopeder.

39 §.

Stadgandena om personbilar i 3, 4, 5, 6 och 7 kap. av denna landskapslag gälla i tillämpliga delar även motorcykel och moped med i detta kapitel nämnda undantag.

40 §.

1. Med sidvagn försedd eller annan trehjulig motorcykel av öppen konstruktion må godkännas för trafik utan anordning för angivande av ändring i färdriktning och utan vindruta. Sidvagn skall kopplas till motorcykel på dennas högra sida.

2. Annan motorcykel må godkännas utan låsanordning för bromsarna, utan parkerings- och stoppljus samt utan vindruta och anordning för angivande av ändring i färdriktningen.

3. Moped må godkännas med samma utrustning som i 2 mom. avsedd motorcykel, dock utan fjärrljus. Moped må icke förses med sidvagn.

41 §.

Över motorcyklar föres ett särskilt register och dem tilldelas särskilda igenkänningsmärken. Motorcykel behöver ej undergå efterbesiktning, om icke särskilt skäl därtill föreligger.

42 §.

Moped registreras icke och erfordrar icke besiktning, om icke särskilt skäl därtill föreligger. Landskapsstyrelsen äger vid behov utfärda bestämmelser om typskylt för moped.

43 §.

1. För motorcykel gives körkort, som berättigar innehavaren att an-

vända cykeln i privat trafik. Den, som kör motorcykel i yrkesmässig trafik, bör innehava yrkeskörkort för bil.

2. Angående körundervisning, förarexamen samt ansökan om utgivande av körkort för motorcykel gäller i tillämpliga delar vad om privat körkort, som berättigar att föra personbil, är stadgat, likväl sålunda, att undervisningstillstånd enligt 29 § 9 mom. får givas utan särskilt skäl och att dylikt körkort må givas åt person, som fyllt 16 år.

3. Polismyndighet må även, då särskilt skäl föreligger, berättiga den, som önskar körkort för motorcykel, att företaga övningskörningar utan körlärare. Dylikt tillstånd, som må beviljas tidigast en månad förrän sökanden fyller 16 år, skall utgivas skriftligen och är gällande på däri upptagna villkor endast på tillståndshavarens boningsort och för färd till trafikinspektören för avläggande av förarexamen. Vid övningskörning utan lärare må passagerare icke medföras och på cykeln skall såväl fram- som baktill finnas en gul skylt i form av en liksidig triangel. Sådant tillstånd beviljas för en tid av högst tre månader och må icke förnyas.

4. Körkort för motorcykel utfärdas särskilt för:

a) motorcykel med egen vikt av högst 50 kilogram;

b) invalidcykel; samt

c) motorcykel i allmänhet, varvid i denna punkt avsett körkort även berättigar till framförande av i a och b punkterna nämnda motorcyklar. Innehavare av i 52 § nämnt traktorkörkort har även rätt att framföra i a punkten nämnd motorcykel. Förarexamen för erhållande av i a punkten nämnt körkort må efter besiktningsmans prövning verkställas utan körprov.

5. Moped må framföras endast av person, som fyllt 15 år. För framförande av sådan erfordras icke körkort.

6. Landskapsstyrelsen må medgiva undantag från stadgandena i denna paragraf.

44 §.

Bilkörkort berättigar innehavaren att köra motorcykel med beaktande likväl av vad i 43 § 1 mom. är i detta hänseende stadgat.

45 §.

Användes motorcykel eller moped mellan klockan 20.00 och klockan 6.00, skall tillses, att motorn icke onödigtvis drives i tomgång medan cykeln står, utom vid tvingande trafikhinder, att varvtalet även i dylikt fall hålles så lågt som möjligt samt att opåkallad axeleration samt körning på låg växel och med onödigt stor hastighet undvikes.

Uppenbart onödig körning med motorcykel eller moped är under denna tid helt förbjuden.

46 §.

På personbefordran med moped tillämpas bestämmelserna angående cykel. Med motorcykel utan sidvagn är befordran av en person eller ett barn tillåten, likväl under förutsättning att lämplig sittplats och fotstöd finnas. I motorcykels sidvagn må befordras en person och ett högst fyra år gammalt barn eller i stället för dem två högst tolv år gamla barn. Med invalidcykel må annan person befordras endast, då detta är förutsatt i registerutdraget.

9 kap.

Om traktorer, motorredskap och motorslädar.

47 §.

Stadgandena om lastbilar i 3, 4, 5, 6 och 7 kap. av denna landskapslag gälla i tillämpliga delar även traktorer och motorredskap, dock med nedan i detta kapitel nämnda undantag.

48 §.

Traktor och motorredskap må godkännas för trafik:

a) oberoende av styrinrättningens placering;

b) utan parkerings- och stoppljus;

c) när utrymmet för föraren är öppet, utan anordning för angivande av ändring i färdriktningen samt utan vindruta med tillhörande anordningar; samt

d) utan stänkskydd.

49 §.

Vid registrering av traktor och motorredskap motsvarar typbesiktningsintyget besiktningsinstrument. Över traktorer och motorredskap föres ett särskilt gemensamt register och de tilldelas ett igenkännings märke, som anbringas framtill på fordonet. Registerutdrag för traktor behöver icke medhavas vid körning, men skall på anfordran tillställas polismyndighet.

50 §.

Traktor och motorredskap erfordra icke besiktning, om icke särskilt skäl därtill föreligger.

51 §.

Traktor och motorredskap må framföras av den, som innehar giltigt bil- eller motorcykelkörkort eller i 52 § nämnt traktorkörkort.

52 §.

1. Traktorkörkort utfärdas åt person, som fyllt 15 år, som enligt intyg av trafikinspektören visat sig äga tillräcklig kännedom om tra-

fikstadgandena och vägmärkena och som enligt hans uppfattning även eljest är lämplig som förare.

2. Traktorkörkort ansökes skriftligt hos polismyndigheten på sökandens boningsort, varvid till ansökan fogas:

a) av trafikinspektören högst tre månader tidigare utfärdat, i 1 mom. nämnt intyg;

b) officiell utredning över sökandens ålder; samt

c) sådant i enlighet med passbestämmelserna av sökanden taget fotografi i två exemplar, som är lämpligt att anbringas på körkortet, av vilka det ena är försett med såväl sökandens som trafikinspektörens egenhändiga namnteckningar.

3. Framgår av ansökan, att sökanden uppfyller stadgade villkor, och anses han icke på grund av sina levnadsvanor eller av annan orsak olämplig som förare, och föreligga icke heller andra hinder för beviljande av körtillstånd, må polismyndigheten åt honom utfärda körkort för högst tio år enligt av landskapsstyrelsen fastställt formulär. Traktorkörkort må utfärdas med av förhållandena måhända påkallade villkor och begränsningar. Har sökanden ej fyllt 16 år, bör körkortets giltighet begränsas till sökandens hemkommun.

4. Angående förnyande av traktorkörkort gäller i tillämpliga delar vad om förnyande av bilkörkort är stadgat.

53 §.

1. Vid beräkning av traktors största bredd beaktas icke därtill kopplat redskap.

2. Med traktor och motorredskap må förutom föraren utan avgift befordras högst två personer, försåvitt åt dem anordnats fasta, säkra sitsar och på villkor, att personerna icke hindra sikten eller eljest fordonets framförande.

54 §.

Motorsläde må köras endast med tillstånd av landskapsstyrelsen och på i tillståndet angivna villkor.

10 kap.

Om motordrivna anordningar.

55 §.

1. På motordrivna anordningar tillämpas stadgandena om motorredskap, likväl så, att de må användas:

a) utan fjärrljus;

b) då särskilt skäl föreligger, med kompakta ringar, järnhjul eller band; samt

c) utan besiktning och registrering, dock så, att anordning, som

icke nämnts i 3 § 6 mom. bör besiktigas för erhållande av intyg eller typskylt , utvisande att anordningen ej bör anses såsom motorfordon;

b) anordning, avsedd att framföras av gående, dessutom utan backanordning, ljudsignalanordning och bakljus samt utan körkort.

2. På vägmaskin och skördetröska tillämpas icke i 36 § ingående bestämmelser om huvudmått, dock under förutsättning, att anordningen icke uppenbart äventyrar den övriga trafiken

11 kap.

Om släpvagnar och släpanordningar.

56 §.

Släpvagn, som är kopplad till dragande bil så, att en väsentlig del av belastningen vilar på den dragande bilen, benämnes påhängsvagn, och släpvagn, vars belastning helt eller nästan helt vilar på själva släpvagnen, egentlig späpvagn.

57 §.

1. Till bil kopplad släpvagn må icke användas för personbefordran. Till lastbil kopplad påhängsvagn, som är täckt eller försedd med flak, får dock användas för personbefordran enligt 38 § 4 mom. Till bil får endast en släpvagn vara kopplad.

2. Till lastbil må kopplas:

a) påhängsvagn, vars verkliga axeltryck eller boggieaxeltryck uppgår till högst den dragande bilens bakaxeltryck eller boggieaxeltryck, eller, då påhängsvagnen är försedd med broms, till högst den dragande bilens totalvikt med beaktande av stadgandena i 36 §; eller

b) två-axlad egentlig späpvagn, vars verkliga totalvikt uppgår till högst den dragande bilens totalvikt eller, då bilens samtliga axlar äro dragande, är högst dubbelt så stor med beaktande av stadgandena i 36 §; eller

c) en-axlad egentlig släpvagn, vars verkliga totalvikt uppgår till högst hälften av den dragande bilens totalvikt.

3. Till person- och paketbil samt till specialbil må kopplas en-axlad egentlig släpvagn, vars verkliga totalvikt uppgår till högst hälften av den dragande bilens egen vikt.

4. Till buss må kopplas en-axlad egentlig släpvagn, vars verkliga totalvikt uppgår till högst tredjedelen av den dragande bilens totalvikt.

58 §.

1. För släpvagn gäller i tillämpliga delar vad om lastbil är stadgat, dock med följande undantag och tillägg:

a) kopplingsanordningarna mellan släpvagn och dragande bil skola vara hållbara och ändamålsenliga och av trafikinspektören godkända;

b) släpvagn må endast med landskapsstyrelsens tillstånd vara bredare än den dragande bilen;

c) i påhängsvagn må last eller lastlak skjuta högst 20 procent av sin längd framom svängpunkten;

d) släpvagn skall utan självständig styrning följa med den dragande bilen. Angående släpvagnars utrustande med bromsar utfärdar landskapsstyrelsen närmare bestämmelser;

e) släpvagns bärförmåga samt totalvikten och axeltrycket skola antecknas på skylt som anbringas baktill på vagnen; samt

f) släpvagns största tillåtna totalvikt fastställes av trafikinspektören, såframt icke landskapsstyrelsen annorlunda bestämmer.

2. Över släpvagnar föres särskilt register, och släpvagn skall baktill förses med igenkänningsmärke.

3. Användning av släpsläde efter bil är tillåten endast vid körning på is, och därvid tillämpas vad om släpvagnar är stadgat.

59 §.

För traktorsläpvagnar gälla stadgandena i detta kapitel med följande undantag:

a) till traktor må, då särskilda skäl därtill föreligga, och då sådant kan tillåtas utan risk eller olägenhet för den övriga trafiken, med polismyndighets tillstånd kopplas högst två släpvagnar;

b) traktorsläpvagns dragkrok skall befinna sig under det vågräta plan, som går igenom axellinjen för traktorns bakhjul och, då en del av släpvagnens totalvikt genom dess förmedling belastar traktorn, så nära bakaxeln, att denna belastning icke äventyrar traktorns stabilitet och att icke det vågräta avståndet mellan dragkroken och bakaxeln överstiger 15 procent av avståndet mellan axlarna;

c) då släpvagnens axel är dragande eller försedd med bromsar, som manövreras av traktorföraren eller då minst 15 procent av släpvagnens totalvikt belastar dragkroken, må totalvikten inom ramen för stadgandena i 36 § vara högst tre gånger så stor som traktorns egen vikt, eljest högst två gånger denna vikt. I traktorns vikt må härvid beaktas på densamma enligt tillverkarens rekommendation monterade tilläggsvikter, dock högst en tredjedel av traktorns registrerade typvikt;

d) släpvagn må kopplas till traktor utan godkännande av trafikinspektören;

e) traktorsläpvagns bredd må inom en gräns av 2,40 meter överstiga den dragande traktorns bredd, och största längden för en kombination av traktor och två släpvagnar må utgöra 18 meter;

f) på traktorsläpvagn fordras icke bak- och stoppljus, anordning för

angivande av ändring i färdriktningen, stänkskydd eller anteckningar om vikt och axeltryck;

g) traktorsläpvagn registreras icke, förses icke med igenkänningsmärke och behöver icke besiktigas med mindre särskilda skäl därtill yppa sig;

h) köres traktor endast en obetydlig del av färd på väg och kan detta försiggå utan risk eller olägenhet för den övriga trafiken, må till traktorn med tillämpning av stadgandena i denna paragraf kopplas släpsläde. Släpsläden må härvid oberoende av stadgandena i b punkten lastas så som förhållandena och trafiksäkerheten medgiva; samt

i) med traktorsläpvagn må frambefordras eget arbetsfolk eller hjälpfolk för lastning eller lossning av släpvagnen till och från arbetsplats eller bestämmelseort på villkor, att polismyndighetena nvisningar för dylik befordran efterföljas.

60 §.

Till motorredskap och motordriven anordning må, med iakttagande i tillämpliga delar av vad om släpvagn till traktor är stadgat, kopplas släpvagn, som användes för forsling av dess bränsle och smörjmedel samt för dess nyttjande nödig utrustning och vars totalvikt uppgår till högst tredjedelen av det dragande fordonets egen vikt. Sådan släpvagn skall dock förses med bakljus.

61 §.

1. Till motorcykel må, med tillämpning av stadgandena om bilsläpvagn, kopplas en-axlad egentlig släpvagn, vars totalvikt uppgår till högst hälften av motorcykelns egen vikt och vars största bredd är högst 1,25 meter. Släpvagn må dock icke kopplas till invalidcykel eller till motorcykel med sidvagn.

2. Motorcykelsläpvagn registreras ej och dess koppling behöver ej godkännas vid besiktning. Vid användning av släpvagn skall dock motorcykelns bakre igenkänningsmärke vederbörligen belyst anbringas baktill på släpvagnen.

62 §.

Släpanordning må kopplas till motorfordon eller motordriven anordning med iakttagande i tillämpliga delar av vad om släpvagn är stadgat, dock så,

a) att släpanordning må vara försedd med järnhjul eller kompakta gummiringar;

b) att släpanordning icke behöver registreras, ej heller kopplingen godkännas vid besiktning; samt

c) att släpanordningar, vilka användas för lantbruk eller väghåll-

ning, må transporteras även om deras bredd överstiger största fordonsbredd, på villkor, att bredden minskats genom skälig avmontering och utskjutande delar utmärkts på av landskapsstyrelsen föreskrivet sätt.

63 §.

Skadat eller annat motorfordon, som icke kan eller får framföras för egen motor, må med hjälp av motorfordon bogseras. Vid bogsering må icke utan tvingande skäl användas fordon, som är lättare än det fordon, som skall bogseras, eller eljest är för ändamålet olämpligt. Förare av fordon, som bogseras, skall innehava körkort, som berättigar till framförandet av sådant fordon.

64 §.

Landskapsstyrelsen må medgiva undantag från stadgandena i detta kapitel.

12 kap.

Om yrkesmässig biltrafik.

65 §.

1. Med yrkesmässig trafik förstås i denna landskapslag trafik, i vilken bil jämte förare mot ersättning tillhandahålles allmänheten eller viss uppdragsgivare för befordran av personer eller gods eller båda.

2. Yrkesmässig biltrafik är antingen linjetrafik eller beställningstrafik. Med linjetrafik avses regelbunden trafik på viss sträcka eller mellan vissa orter under sådana förhållanden, att bestämmanderätten över användningen av transportmedlet icke överlåtits åt en eller flera åkande. Annan yrkesmässig trafik är beställningstrafik.

3. Med avvikelse från vad i 1 mom. är stadgat, skola stadgandena i detta kapitel icke äga tillämpning på transporter av gods mot ersättning med traktor, som dess ägare har behov av för idkande av lantbruk,

66 §.

1. Tillstånd att idka linjetrafik skall sökas hos landskapsstyrelsen, utom vid utövande av sådan trafik inom Mariehamns område, varom stadgas i 73 §.

2. Ansökan skall innehålla noggrann uppgift om trafiksträckan, trafikens art, antalet och beskaffenheten av de bilar, som komma att begagnas, samt antalet turer om dagen eller i veckan ävensom uppgift därom, huruvida trafiken skall upprätthållas under hela körningsåret eller endast under vissa tider. Till ansökan skola fogas förslag till tidtabell i fem exemplar, kartblad i tre exemplar, på vilka linjen är noggant utmärkt, samt, därest sökanden ej är statsinrättning eller kommun, utredning om sökandens frejd och därom, att han råder över sig själv och sin egendom, eller, om sökanden är bolag eller andelslag, utdrag ur har-

delsregistret jämte bolagsordning eller andelslagets stadgar. Därjämte skall utredning om i landskapslagen om rättighet att idka näring i landskapet Åland förutsatt åländsk hembygdsrätt bifogas. I ansökan, som rör uteslutande godstrafik, skall, om noggrann tidtabell icke kan följas i trafiken, antalet turer om dagen eller i veckan uppgivas.

3. Över ansökan införskaffar landskapsstyrelsen vid behov utlåtande av vederbörande polismyndigheter, organisationer och kommuner.

4. Vid prövning av linjetillstånd skall beaktas huruvida den tillärnade trafiken är av allmänt intresse och med hänsyn till förefintliga trafikförbindelser behövlig och ändamålsenlig samt sökandens tillförliglighet, vederhäftighet och förmåga att behörigen handhava trafiken.

5. Körningsåret räknas från och med ingången av juni månad till utgången av följande maj månad.

67 §.

1. Linjetillstånd meddelas för viss tid av landskapsstyrelsen, som tillika fastställer taxan och övriga villkor för trafiken ävensom trafiköervakningsorten samt fastställer tidtabellen.

2. Linjetillståndet innefattar förpliktelse såväl att utöva trafiken i enlighet med trafiktillståndet som att, i den mån landskapsstyrelsen prövar sådant nödigt och lämpligt, befordra postförändelser mot ersättning, om vilken vederbörande överenskommit eller vilken, då överenskommelse ej kan åstadkommas, bestämmes av landskapsstyrelsen. Likaså skall i bil i linjetrafik avgiftsfri befordran beredas den polismyndighet, som övervakar trafiken, och trafikinspektören på resa i tjänsteärende.

3. Av trafiktillståndet skall avskrift jämte kartblad över linjen samt tidtabell av landskapsstyrelsen tillställas polismyndigheten på övervakningsorten ävensom trafikinspektören.

4. Landskapsstyrelsen må medddela från det ursprungliga tillståndet avvikande föreskrifter.

5. Polismyndigheten på trafiköervakningsorten må tillåta, att trafiken på grund av snöhinder eller av annan tvingande orsak inställes.

68 §.

Vidtager icke innehavare av linjetillstånd med trafiken på i tillståndet utsatt tid, skall tillståndet anses hava förfallit. Härom skall polismyndigheten på övervakningsorten ofördröjligen underrätta landskapsstyrelsen.

69 §.

1. De tillståndshavare, som ärna under följande körningsår fortsätta sin linjetrafik, skola årligen vid tidtabellsmöten, vilka särskilt för varje gång bestämmas av landskapsstyrelsen och vid vilka

även post- och telegrafverket samt polismyndigheten på övervakningsorten skola vara företrädda, framlägga sina förslag till tidtabell för det följande körningsåret. Statsinrättning, som bedriver linjetrafik, skall inom tre veckor efter det tidtabellsmöte avslutats insända sina förslag till tidtabell direkt till landskapsstyrelsen.

2. Tidtabellsansökningar, vilka icke framlagts vid tidtabellsmöte, handläggas i samma ordning som ansökningar om trafiktillstånd.

3. Angående tiden och orten för tidtabellsmöte erhålla vederbörande tillståndshavare skriftligt meddelande.

4. Landskapsstyrelsen fastställer före ingången av körningsåret tidtabellerna med beaktande av övriga trafikförbindelser och tillser därvid, att turerna på samma linje icke inverka störande på varandra. Vid behov må landskapsstyrelsen under körningsåret ändra fastställd tidtabell.

5. Tillståndshavare skola på lämpligt sätt bringa fastställd tidtabell och trafiktaxa till allmänhetens kännedom.

6. Utövare av linjetrafik skall vid äventyr av trafiktillståndets förlust avlämna statistiska uppgifter om trafiken i enlighet med de anvisningar, som av landskapsstyrelsen fastställts. De sålunda insamlade uppgifterna skola anses konfidentiella.

70 §.

Tillståndshavare är berättigad att på beställning uthyra buss jämte förare för tillfällig transport eller färd utom den egentliga linjen, såvida den regelbundna linjetrafiken icke lider men därav.

71 §.

1. Polismyndighet skall inom sitt distrikt noggrant övervaka, huru vederbörande utövare av linjetrafik handhava trafiken.

2. Polismyndigheten på övervakningsorten skall övervaka att tidtabellen och taxan ävensom villkoren i tillståndet efterlevas samt att de vagnar, som användas i trafiken, hållas snygga, och i sådant syfte verkställa inspektioner.

3. Därest innehavare av linjetillstånd icke längre uppfyller förutsättningarna för erhållande av trafiktillstånd eller tillståndsvillkoren ej iakttagas eller trafiken eljest ej behörigen handhaves, må linjetillståndet återkallas av landskapsstyrelsen.

72 §.

1. Önskas förnyelse eller ändring av linjetillstånd, skall ansökan därom göras såsom i 66 § stadgas om utverkande av tillstånd. Till ansökan skola fogas kartblad, på vilka linjen angivits, samt för sökanden utfärdad tillståndsresolution eller avskrift därav.

2. Dör tillståndshavare eller försättes han i konkurs, är döds- eller

konkursboet berättigat att fortsätta trafiken under högst sex månader, dock på villkor, att dödS- eller konkursboet ofördröjligen hos landskapsstyrelsen anmäler sådan för tillståndshavarens förpliktelser ansvarande person, som landskapsstyrelsen godkänner.

73 §.

1. Tillstånd att utöva linjetrafik inom Mariehamns område sökes hos magistraten.

2. Ansökan skall åtföljas av plan för den tillärnade trafiken och den utredning rörande sökanden, som omförmäles i 66 § 2 mom.

3. Efter det stadsstyrelsens och polismyndighetens utlåtanden införskaffats, avgör magistraten ärendet med beaktande av de i 66 § 4 mom. nämnda omständigheterna.

4. Linjetillstånd meddelas av magistraten för viss tid. Magistraten fastställer tillika tidtabell och taxa samt de villkor, som skola efterlevas i trafiken. Magistraten må även återkalla trafiktillstånd i de fall, som nämnas i 71 § 3 mom. Därom, när linjetillstånd skall anses hava förfallit, gäller vad i 68 § är stadgat.

74 §.

1. Tillstånd att utöva beställningstrafik skall sökas hos landskapsstyrelsen.

2. Landskapet må av landskapsstyrelsen indelas i trafikområden. Tillstånd beviljas för visst område, om landskapet är indelat i trafikområden, men i annat fall för hela landskapet.

3. Ansökan skall göras skriftligen och däri skall uppgivas trafikområdet, vad slags trafik, som är avsedd att bedrivas, och huru många bilar, som skola insättas i trafiken, så ock var bilen eller bilarna stationeras, dvs. stationsorten. Till ansökan fogas, såvida sökanden icke är statsinrättning eller kommun, utredning därom, att sökanden är välfrejdad och råder över sig själv och sin egendom, eller, om sökanden är bolag eller andelslag, handelsregisterutdrag och bolagsordning eller motsvarande bolagsavtal eller andelslagets stadgar, så ock utredning om, att sökanden är berättigad att idka näring i landskapet.

4. Vid prövning av ansökan skall beaktas huruvida den tillärnade trafiken är av allmänt intresse och med beaktande av förefintliga trafikmöjligheter behövlig och ändamålsenlig, så ock sökandens tillförlitlighet odh förmåga att behörigen handhava trafiken.

75 §.

1. Innan ärende angående tillstånd till beställningstrafik avgöres, skall landskapsstyrelsen inhämta utlåtande av polismyndigheten i det distrikt, där stationsorten är belägen, ävensom i mån av behov av andra

myndigheter och trafikidkarföreningar.

2. Vid beviljande av tillstånd skall fastställas giltighetstiden, antalet av och stationsorten för de bilar, som skola användas i trafiken, tidpunkten, då trafiken skall vidtaga, samt tillståndsvillkoren. Giltighetstiden må icke vara längre än fem år.

76 §.

1. Innan trafiken påbörjas, skall trafiktillståndet uppvisas för stationsortens polismyndighet, som i registerutdraget för bilen antecknar, att bilen må användas i beställningstrafik inom det i tillståndet nämnda området, likväl under förutsättning, att bilen icke redan är antecknad för användning inom annat område. Vidare skall polismyndighet övervaka, att bilen hålles snygg och i sådant syfte då och då verkställa inspektioner.

2. Därest övermäktigt hinder eller annat giltigt skäl icke föreligger, är den, som erhållit tillstånd till beställningstrafik, skyldig att på anmodan utföra körning i enlighet med trafiktillståndet.

3. Tillstånd till beställningstrafik innefattar även rätt att utföra tillfällig körning till ort utom trafikområdet och från ort utom trafikområdet till detta. Vid beställningsfärd till område utanför trafikområdet skall bilen, efter det färden avslutats på detta område, utan dröjsmål föras tillbaka till stationsorten, varvid föraren må åtaga sig transporter i återfärdens riktning även inom främmande trafikområde.

4. Tillståndshavare är berättigad att tillfälligt förflytta sin i beställningstrafik varande lastbil till arbete på arbetsplats utom trafikområdet med vederbörande polismyndigheters medgivande. Till främmande område överflyttad äger icke rätt att där idka annan trafik.

5. Underlåter tillståndshavare utan giltig anledning att vidtaga med trafiken på i tillståndet utsatt tid, skall tillståndet anses hava förfallit. Härom skall polismyndigheten på övervakningsorten ofördröjligen underrätta landskapsstyrelsen.

6. Därest tillståndshavare ej längre uppfyller förutsättningarna för erhållande av trafiktillstånd eller icke iakttager villkoren för tillståndet eller om trafiken eljest icke behörigen handhaves, må landskapsstyrelsen återkalla tillståndet för viss tid eller helt och hållet.

7. Dör tillståndshavare eller försättes han i konkurs, är dödseller konkursboet berättigat att fortsätta trafiken under högst sex månader, dock på villkor, att dödS- eller konkursboet ofördröjligen hos landskapsstyrelsen anmäler sådan för tillståndshavarens förpliktel-

ser svarande person, som landskapsstyrelsen godkänner.

77 §.

1. Trafiktaxan för olika slag av beställningstrafik fastställes av landskapsstyrelsen.

2. Den, som innehar tillstånd till beställningstrafik, är skyldig att avlämna statistiska uppgifter såsom i 69 § 6 mom. är stadgat.

78 §.

1. Med avvikelse från vad i detta kapitel är stadgat om trafiktillstånd äger postverket rätt att utan utverkat tillstånd använda bil för befordran av post.

2. Utövas yrkesmässig trafik med annat motorfordon än buss, last- eller personbil, skola bestämmelserna i detta kapitel i tillämpliga delar lända till efterrättelse i enlighet med landskapsstyrelsens anvisningar.

13 kap.

Om internationell trafik.

79 §.

1. I utlandet utfärdat körkort berättigar att föra bil i landskapet enligt vad i den i Geneve år 1949 avslutade konventionen rörande vägtrafik eller annan överenskommelse med vederbörande land är stadgat. Är körkortsinnehavaren fast bosatt i Finland eller bosätter han sig i landet, berättigar det utländska körkortet likväl till att köra medfört motorfordon i landskapet endast under den tid, inom vilken fordonet skall anmälas för registrering här.

2. I andra än i 1 mom. och 34 § nämnda fall skall person, som i landskapet önskar föra motorfordon, anskaffa körkort i den ordning denna landskapslag föreskriver. Då fråga endast är om att framföra motor-

cykel eller person- eller paketbil i privat trafik, äger polismyndighet likväl rätt att efter prövning utan förarexamen och annan stadgad utredning meddela körtillstånd för högst den i 80 § 2 mom. stadgade tiden åt person, som äger motsvarande körkort, utfärdat i utlandet. Åt person, som enligt intyg av ministeriet för utrikesärendena hör till diplomatkåren och som erhållit körkort i utlandet, må utan förarexamen utfärdas motsvarande, till privat körning berättigande körkort med iakttagande i tillämpliga delar av vad om förnyande av körkort i 32 § är stadgat.

80 §.

1. Innehar i utlandet fast bosatt person av finländsk konsul eller polismyndighet i hans hemland eller av konsul, som företräder detta land i Finland, utfärdat intyg, att motorfordon, som av honom för eget tillfälligt bruk hit medförts från utlandet, i hans hemland är godkänt för regelbundet bruk, behörigen registrerat och försett med hans hemlands igenkänningsmärken, må fordonet användas i landskapet utan att besiktigas och registreras här.

2. Innehavaren av fordonet skall, efter att hava iakttagit vad angående tullbehandling är föreskrivet, för polismyndigheten på inreseorten förete i 1 mom. nämnda intyg samt utredning om att i Finland gällande trafikförsäkring upptagits för fordonet. Föreligger ej annat hinder och överstiger fordonets axeltryck eller största bredd icke vad enligt 36 § är tillåtet, skall polismyndigheten utgiva igenkänningsmärken och bevilja tillstånd till tillfälligt bruk av fordonet i Finland för en tid av högst ett år.

3. Landskapsstyrelsen tillställer inreseortemas polismyndigheter i 2 mom. nämnda igenkänningsmärken, upptagande bokstäverna ÅL, ordningsnummer och bokstäverna SF i rött på vit botten.

4. Polismyndighet övervakar att i denna paragraf avsett fordon, för vilket gjorts ovan i 1 mom. stadgade eftergifter, icke användes längre tid än tillståndet förutsätter.

81 §.

1. Inför person, som är fast bosatt i land, anslutet till den i Geneve år 1949 avslutade konventionen rörande vägtrafik, för sitt personliga tillfälliga bruk till landet motorfordon, som är registrerat i ett till konventionen anslutet land, och är motorfordonet försett med i konventionen förutsatta igerkänningsmärken och handlingar, och har för fordonet upptagits i Finland giltig trafikförsäkring och tullmyndighet efter tullbehandling i handlingarna antecknat dagen för fordonets ankomst till Finland, må fordonet, med iakttagande av stadgandena i 83 §

på de villkor och med de begränsningar, som nämnas i konventionen, användas i Finland under en tid av högst ett år.

2. Angående användning i Finland av motorfordon, vilket registrerats i Norge, Sverige eller Danmark eller vilket i dessa länder erhållit tillfälligt brukstillstånd, gäller vad därom är särskilt stadgat.

82 §.

Finner tullmyndighet, då enligt 80 och 81 §§ till landet infört motorfordon skall utföras, att det varit i bruk i Finland längre tid än ett år, skall den omedelbart göra anmälan därom hos polismyndighet för vederbörliga åtgärder och förhindra fordonets utförande, tills polismyndigheten annorlunda förordnar.

83 §.

Inför i Finland fast bosatt person till landet i utlandet registrerat motorfordon eller bosätter sig utomlands bosatt innehavare av sådant fordon varaktigt i Finland, eller överlåter han fordonet åt här fast bosatt person, skall innehavaren, efter att hava iakttagit vad om tullbehandlingen av fordon som varaktigt införes i landet är stadgat, inom två veckor från sin ankomst till landet förete fordonet till besiktning och anmäla det till registret.

84 §.

I konventionen rörande vägtrafik nämnda registreringsbevis och körkort för internationell trafik utfärdas av de organisationer, som erhållit tillstånd därtill för hela landet, på de villkor, som därför äro särskilt stadgade.

14 kap.

Särskilds stadganden.

85 §.

1. Den, som bryter mot bestämmelserna i denna landskapslag eller med stöd av densamma utfärdade bestämmelser, straffes med böter eller fängelse i högst tre månader, där icke gärningen enligt landskapslagen om vägtrafik i landskapet Åland (/58) är belagd med strängare straff.

2. Är förseelse ringa, må polismyndighet utan att väcka åtal mot den skyldige göra anteckning därom i körkortet.

86 §.

1. Körkort skall för hela giltighetstiden eller för viss tid indragas, därest beträffande innehavaren yppats omständigheter, som jämlikt 31 § 2 mom. utgöra hinder för erhållande av körkort.

2. Körkort må indragas helt och hållet eller för viss tid:

a) om föraren dömts till straff för att hava avviket från plats, där

skada inträffat, eller vägrat att lämna skadad bistånd;

b) om föraren uppsåtligen underlåtit att följa av polisman givna anvisningar och tecken;

c) om föraren, genom att upprepade gånger överträda för trafiken meddelade föreskrifter, ådagalagt bristande håg eller förmåga att följa dem;

d) då föraren ådömts straff för användning av motorfordon utan ägarens samtycke; samt

e) om föraren på annat sätt än i 27 § 2 mom. eller 29 § 1 eller 3 mom. landskapslagen om vägtrafik i landskapet Åland eller ovan i detta moment är stadgat, överträtt bestämmelserna i nämnda eller denna landskapslag eller med stöd av dem meddelade föreskrifter.

3. Åt den, som dömts till straff för framförande av bil, oaktat hans körkort indragits eller fråntagits honom, må körkort icke utfärdas, innan minst två år förflutit från den tidpunkt, då han eljest hade varit berättigad att erhålla körkort.

4. Körkort indrages i de fall, som nämnas i 1 mom. och 2 mom. c punkten av den polismyndighet, som utfärdat körkortet, och i övriga fall, då det icke enligt landskapslagen om vägtrafik i landskapet Åland ankommer på domstol, av den polismyndighet, inom vars område brottet ägt rum, efter det domstols utslag rörande brottet vunnit laga kraft.

5. Den, vars körkort indragits av polismyndighet, skall genast avlämna det till den myndighet, som beslutat om indragningen, och skall denna, om den icke utfärdat körkortet, omedelbart efter det beslutet om indragningen vunnit laga kraft, översända meddelande om indragningen jämte körkortet till den polismyndighet, som utfärdat körkortet.

6. Polismyndighet må efter omständigheterna interimistiskt omhändertaga körkort redan innan beslut om dess indragning fattats eller vunnit laga kraft. Förkastar rätten åtal för brott, på grund varav körkort interimistiskt omhändertagits, bör körkortet genast återställas till ägaren, ändå att utslaget överklagats. Angående interimistiskt omhändertagande av körkortet och dess återställande skall polismyndighet, om körkortet icke utfärdats av denna, omedelbart underrätta den polismyndighet, som utfärdat körkortet.

87 §.

1. Beslut, som på grund av denna landskapslag eller med stöd därav meddelade föreskrifter fattats av magistrat eller polismyndighet, må inom trettio dagar överklagas hos länsstyrelsen.

2. Landskapsstyrelsens beslut må icke överklagas, då det gäller tillstånd att idka beställningstrafik eller att hålla körskola. Annat beslut av landskapsstyrelsen liksom av länsstyrelsen enligt denna landskapslag fattat beslut må överklagas inom trettio dagar hos Högsta förvaltningsdomstolen.

3. Anmärkning mot trafikinspektörens eller besiktningsmans åtgärd må inom trettio dagar göras hos landskapsstyrelsen.

4. I denna paragraf nämnda tider räknas från den dag vederbörande erhållit del av beslutet eller åtgärden.

5. Med stöd av denna landskapslag meddelat beslut eller förordnande skall lända till efterrättelse oaktat det icke vunnit laga kraft.

88 §.

Anvisningar angående verkställigheten och tillämpningen av denna landskapslag meddelas vid behov av landskapsstyrelsen.

89 §.

Denna landskapslag träder i kraft den 1 oktober 1958 och genom densamma upphävas landskapslagen den 5 april 1949 om trafik med motorfordon i landskapet Åland (13/49) jämte däri företagna ändringar, dock med följande undantag:

a) ändringar på grund av de i 3 § ingående definitionerna på registrerade motorfordon böra beaktas senast vid efterbesiktning år 1959;

b) befattningen såsom bilbesiktningsman i landskapet Åland samt inspektör av landskapets motorbåtar och färjor ändras till trafikinspektörsbefattning, för vilken tillsvidare skall tillämpas den år 1950 utfärdade instruktionen (10/50);

c) före denna landskapslags ikraftträdande meddelade tillstånd att hålla körskola äro i kraft till utgången av år 1959 under förutsättnin ar, som stadgas i denna landskapslag;

d) åt den, som minst tre år före denna landskapslags ikraftträdande erhållit betyg över bilskollärarexamen eller som under denna tid varit körlärare vid bilskola under minst ett år, må senast år 1959 utfärdas lärarkort, oberoende av stadgandena i 29 § 5 mom. b, c och d punkterna;

e) angående komplettering av utrustning till motorfordon, motordrivna anordningar samt fordon som bogseras förordnas särskilt av landskapsstyrelsen;

f) tidigare såsom släpvagnar registrerade släpanordningar samt traktorsläpvagnar skola inom år 1959 anmälas för avlägsnande ur registret, varvid tillika igenkänningsmärken och registerutdrag skola återställas till polismyndigheten;

g) traktorer och motorredskao, vilka användas i trafik före denna

landskapslags ikraftträdande och vilka enligt denna landskapslag skola registreras, skola inom år 1959 anmälas till registrering, varvid i stället för besiktningsinstrument godkännes en av fordonets ägare given styrkt anmälan, varav framgår fordonets märke, samt, om de äro kända, typen och motorns cylindervolym, så ock fordonets tillverkningsnummer och egenvikt i fullt driftfärdigt skick, men utan arbetsredskap eller extra vikter, samt bränslets art och ringarnas eller bandens beskaffenhet och dimensioner. För hittills registrerade traktorer skall genom polismyndighets förmedling under år 1959 anskaffas nytt igenkänningsmärke;

h) den, som efter den 1 januari 1960 framför traktor eller motorredskap eller motordriven anordning på väg, som avses i 2 §. skall inneha därför erforderligt körkort;

i) tidigare beviljade dispenser angående axeltryck och bredd förbliva i kraft. För tidigare registrerade fordon, vilkas största höjd eller längd överstiger i denna landskapslag stadgade gränsvärden, skall inom år 1959 anskaffas tillstånd enligt gällande stadganden;

j) tidigare beviljade trafiktillstånd äro, såframt annat ej följer av stadgandena i denna landskapslag, fortfarande i kraft den tid, som i dem angives; samt

k) beslutet den 25 juli 1951 om konstruktion och utrustning av buss och kombinerad bil (31/51) förblir i kraft tills landskapsstyrelsen därom annorlunda förordnar.

Mariehamn, den 4 mars 1958.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd Hugo Johansson.

Landskapssekreterare Rolf Sundman.